

Fylkesnemndene for
barnevern og sosiale saker

2020

ÅRSRAPPORT
ÅRSREGNSKAP

Fylkesnemndene er domstolsliknende og uavhengige statlige organ, som avgjør nærmere bestemte saker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven.

Innhold

1. LEDERS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON AV VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	6
2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	6
2.2 Nøkkeltall 2020	6
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	9
3.1 Resultater 2020	10
3.2 Oppdrag	13
3.3 Ressursbruk	15
3.4 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse	16
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	18
4.1 Administrativt	18
4.2 Annen rapportering	19
4.3 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten	20
5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	23
6. ÅRSREGNSKAP	25
6.1 Ledelseskomentarar til årsregnskapet	25
6.2 Prinsippnote til årsregnskapet	27
6.3 Bevilgningsrapportering 2020	29
6.4 Artskontorrapportering 2020	32
VEDLEGG	
1. Saksbehandlingstid i saker etter barnevernloven og saker etter helse- og omsorgstjenesteloven	
2. Omfanget av medhold for offentlig part i klagesaker over akuttvedtak	
3. Antall saker med pålegg om hjelpetiltak fordelt på nemnd og på type tiltak	
4. Samtaleprosess, antall saker og utfall	
5. Overprøving av saker i domstolene – antall saker som bringes inn for domstolene og utfallet av disse	
6. Barns medvirkning, herunder bruk av talsperson, barns direkte uttalelse til nemnda, og innvilgelse av partsrettigheter	
7. Samvær, omfang av samvær mellom barn og foreldre	
8. Oversikt over hvilket alternativ etter barnevernloven § 4-24 som barn plasseres etter	
9. <i>FORTROLIG iht. beskyttelsesinstruksen § 6, jf. offentleglova § 13</i>	

1. Leders beretning

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker behandler tvangssaker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Sakene er svært inngripende for de barn, familier og enkeltpersoner som er involvert. Saksbehandlingen skal etter målene i barnevernloven være betryggende, rask og tillitsskapende.

For å sikre en positiv utvikling for virksomheten, har vi gjennom året arbeidet godt for å nå prioriteringer og målsettinger. Det har vært et særdeles aktivt år, som til tross for pandemien på mange måter har vært positivt både for saksbehandling og faglig utvikling.

Utviklingen på barnevernområdet krever at de ansatte i fylkesnemndene får gode faglige oppdateringer. For å sikre dette er det opprettet en intern faglig ressursgruppe som hovedsakelig jobber med å sikre at saksbehandlingen i fylkesnemndene har høy rettssikkerhet og likeverdig saksbehandling av høy kvalitet.

Sakene fra Den Europeiske Menneskerettighetsdomstol (EMD) og storkammersakene fra Høyesterett er blant de faglige temaene det er arbeidet mye med i 2020. EMD-dommene er viktige fordi de er retningsgivende for norsk praksis, og Høyesteretts avgjørelser i de tre storkammersakene i 2020 har i tillegg fått direkte konsekvenser for saksbehandlingen i barnevernssaker. Høyesterett har presisert kravene til barnevernets saksbehandling, særlig når det gjelder vurderinger og begrunnelser i saker om adopsjon, omsorgsovertakelser og samvær.

Hvis myndighetene overtar omsorgen for et barn er en forpliktet til å sette inn tiltak for å tilrettelegge for gjenforening, så snart det med rimelighet lar seg gjøre. Strand Lobben-dommen understreker at hensynet til familieenhet og familiegjenforening er innebygd i familielivet, etter artikkel 8 i EMK. Gjenforening kan ikke skje hvis foreldrene er særlig uegnet eller hvis tiltaket vil skade

Pernille Pettersen Smith, direktør

barnets helse og utvikling. Interessene må balanseres mot hverandre, og hensynet til barnets beste skal tillegges særlig vekt. Omfanget av samvær må vurderes konkret ut fra forholdene i den enkelte sak.

Det legges ned et omfattende arbeid med behandlingsformen samtaleprosess, for å videreutvikle prosessformen, og for å integrere og lære opp ansatte etter endringene i barnevernloven fra 1. juli 2020, da samtaleprosess ble besluttet som en fast prosessform for alle nemndene.

Opplæring og kompetanseheving i 2020 er i all hovedsak gjennomført digitalt. Det har vært en rekke fagdager for virksomhetens egne ansatte. Barnevernkonferansen i Bergen var åpen, også for eksterne, og temaet var samvær, blant annet sett i sammenheng med dommene fra EMD og Høyesterett. Over 500 deltok på konferansen. Denne konferansen har blitt en viktig arena for å fremme læring i hele sektoren.

Ved utbruddet av Covid-19 ble alles hverdag snudd på hodet. For oss har det vært viktig at målene for saksbehandlingen (betryggende, rask og tillitsskapende), står fast, også når det har vært behov for å gjøre endringer i den praktiske gjennomføringen av saksbehandlingen for å ivareta smittevernhensyn. Selv om det i mange tilfeller har vært utfordrende å ivareta smitteverntiltak, sikkerhet og personvern for alle parter, kan jeg si at vi har håndtert dette på en god måte.

Den midlertidige koronaloven med tilhørende forskrifter fra 3. april 2020, åpnet for fjernmøter og større grad av skriftlig saksbehandling. Fra april og ut 2020 ble nesten alle saker med muntlige forhandlinger gjennomført med innslag av fjernmøte og kombinasjon av skriftlig og muntlig behandling for å kunne avholde møter med tilrettelagte og tilstrekkelige smittevernstiltak. Lovendringen synliggjorde et behov for rask digitalisering og digital kompetanseheving i hele virksomheten.

Digitaliseringsarbeidet i fylkesnemndene var godt i gang før pandemien, men for å kunne opprettholde saksbehandlingen ble flere planlagte prosesser vesentlig framskutt. Utviklingen har gått raskt. De ansatte har fått en stor kompetanseheving på digital saksbehandling på kort tid, det er tilrettelagt for hjemmekontor for alle ansatte, og en del av nemndenes digitale møteromutstyr er oppgradert. Det er nå potensielt mulig å gjennomføre møter i de fleste saker helt eller delvis digitalt, om nemndsleder finner det forsvarlig og ubetenkelig. Digitaliseringen har gitt, og vil også framover, gi gode

effektiviseringseffekter for virksomheten.

Det er viktig for oss å nå ut til våre aktører med tilrettelagt og forståelig informasjon, og vi ønsker å forsterke en betryggende og tillitsskapende saksbehandling. Med faglig kompetanse innen kommunikasjonsfaget har vi kunnet gi kommunikasjon og samhandling med våre interessenter og berørte parter større oppmerksomhet. Vi ønsker å gi befolkningen større kjennskap om, og bidra til mer åpenhet om arbeidet i fylkesnemndene.

Nemndene skal primært behandle tvangssaker som gjelder barn, foreldre og enkeltpersoner, og utfører sammen med Sentralenheten også andre viktige oppgaver. Jeg er stolt over å lede en organisasjon hvor jeg oppfatter at alle møter hvert enkelt barn, hver mor og far, og andre enkeltpersoner, med ønske om å benytte den største tilgjengelige faglighet på alle våre områder. 2020 utfordret oss til å tenke nytt rundt arbeidsform, saksbehandling, og i våre møter med parter og aktører, og vi har håndtert endringene på en god måte.

Oslo 12. mars 2021

Pernille Pettersen Smith
Direktør
Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

2. Introduksjon av virksomheten og hovedtall

2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er et statlig uavhengig domstollignende forvaltningsorgan som har vedtaksmyndighet i tvangssakene etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Fylkesnemndene fattet blant annet vedtak om omsorgsovertakelse av barn, tvangsplassering av ungdommer og tvangsplassering av rusmiddelavhengige i medhold av henholdsvis barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesnemnda i Oslo og Viken er smittevernnemnd, og mottar saker etter smittevernloven.

Etter barnevernloven er det et hovedmål at saksbehandlingen i fylkesnemndene skal være betryggende, rask og tillitsskapende.

Barnevernloven, Stortingets budsjettvedtak og det årlige tildelingsbrevet danner hovedrammen for fylkesnemndenes virksomhet. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er underlagt Barne- og familiedepartementet.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er ledet av direktør Pernille Pettersen Smith, som har ansvaret for den faglige og administrative ledelsen av virksomheten. Det var i 2020 148 ansatte i fylkesnemndene, fordelt på 132 avtalte årsverk og 120 utførte årsverk. Virksomheten består av 13 enheter, ti nemnder fordelt på 12 kontorsteder og Sentralenheten. Sentralenheten er ledelse og administrasjon for nemndene. Hver fylkesnemnd har et geografisk virkeområde som dekker ett eller to fylker.

2.2 Nøkkeltall 2020

Utbruddet av covid-19 påvirket virksomheten i stor grad i 2020. Det var nødvendig å tilpasse både saksbehandlingen og driften av virksomheten for så langt som mulig å opprettholde ordinære aktiviteter. Gjennom smitteverntiltak i nemndene, bruk av den midlertidige koronaloven og anskaffelse av hensiktsmessig utstyr har virksomheten tilpasset seg for å sikre god måloppnåelse. Beparelser innenfor kurs, reiser og opphold

veier opp for merkostnader knyttet til smitteverntiltak og anskaffelse av nødvendig utstyr.

Saksbehandling og saksbehandlingstid

Fylkesnemndene mottok 3796 saker: 2165 hovedsaker, 1148 akuttvedtak, og 483 klager over akuttvedtak. 90,3 % av de innkomne sakene var etter barnevernloven, 9,6 % var etter helse- og omsorgstjenesteloven, og 0,1 % var etter smittevernloven. Sammenlignet med 2019 var det en nedgang i innkomne saker på 14 % i 2020.

Det ble fattet vedtak i 1584 hovedsaker, 818 saker etter forhandlingsmøte og 766 etter skriftlig behandling. 607 saker ble trukket før det ble fattet vedtak. Samtaleprosess ble benyttet i 422 avsluttede saker. Det ble i tillegg behandlet 1126 akuttvedtak og 610 klager over akuttvedtak.

93 % av hovedsakene som ble behandlet var etter barnevernloven. Figur 2.1 viser hvordan hovedsakene etter barnevernloven fordelte seg etter ulike lovbestemmelser. Saker som gjelder omsorgsovertakelse utgjør den største andelen av hovedsakene. I 2020 fattet fylkesnemndene vedtak om omsorgsovertakelse for 657 barn. Det var 240 færre omsorgsovertakelser enn i 2019.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for hovedsaker med forhandlingsmøte økte fra 51 dager i 2019 til 57 dager i 2020. For hovedsaker med skriftlig behandling økte gjennomsnittlig saksbehandlingstid fra 39 dager i 2019 til 44 dager i 2020.

Økningen i saksbehandlingstid i 2020 har i stor grad sammenheng med utbruddet av covid-19. Under det første utbruddet av covid-19 i mars og april ble ca. 170 forhandlingsmøter og samtalemøter utsatt. Sakene ble satt på vent, og ble behandlet når smittesituasjonen var mer oversiktlig og nødvendige smitteverntiltak var iverksatt. Den midlertidige koronaloven fra april, gjorde det mulig å behandle saker helt eller delvis med

fjernmøter eller delvis skriftlig behandling om det var nødvendig og ubetenkelig, og bidro også til en mer effektiv saksavvikling.

Det er noen forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene. I 2020 var differansen mellom nemnda med høyest og nemnda med lavest saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte 32 dager. Dette er en økning på fire dager fra 2019. Forskjellen er relativt lav sammenlignet med tidligere år. Med hensyn til situasjonen som har vært, med ulikt smittetrykk og derav ulike smitteverntiltak i ulike deler av landet, er utviklingen som forventet.

Kompetanseutvikling

Det er gjennomført en rekke kompetansetiltak i 2020, særlig i forbindelse med menneskerettigheter og barnevern. Videreutvikling av samtaleprosess og innføringen av samtaleprosess i alle nemndene har vært et stort og omfattende arbeid i 2020. For å begrense reisevirksomhet og fysiske møter er tiltakene i all hovedsak

gjennomført digitalt.

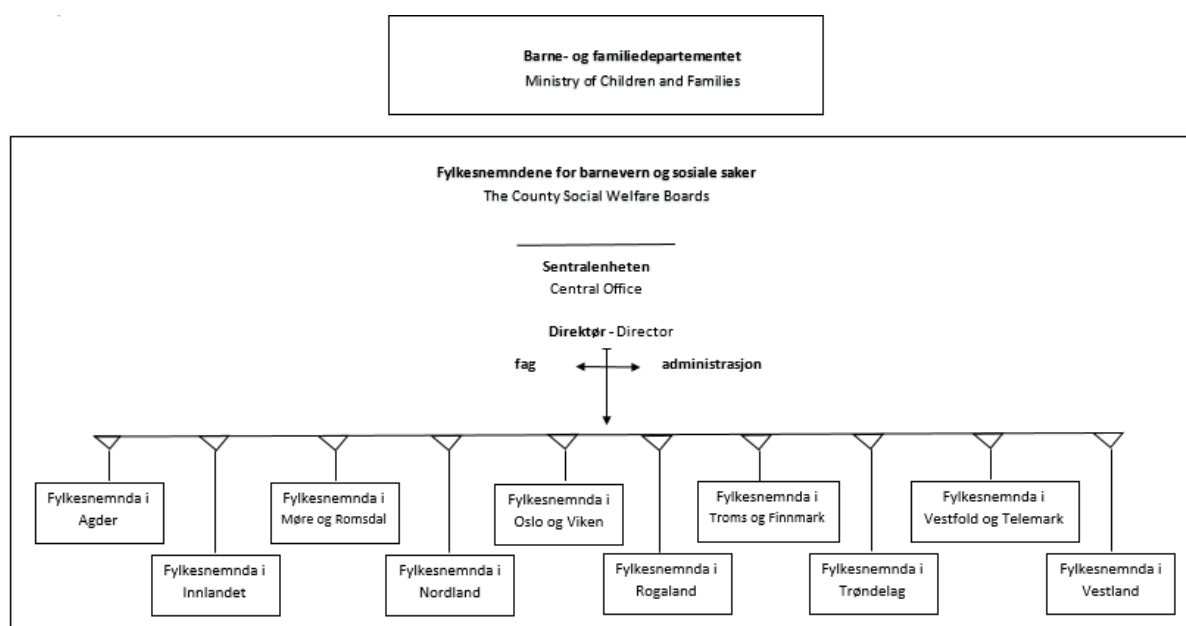
Publisering av vedtak

Ved årsskiftet 2020/2021 var det 2681 vedtak som var publisert på Lovdata. I 2020 ble ca. 12% av vedtak i hovedsaker og klager over midlertidige vedtak sendt til Lovdata for publisering.

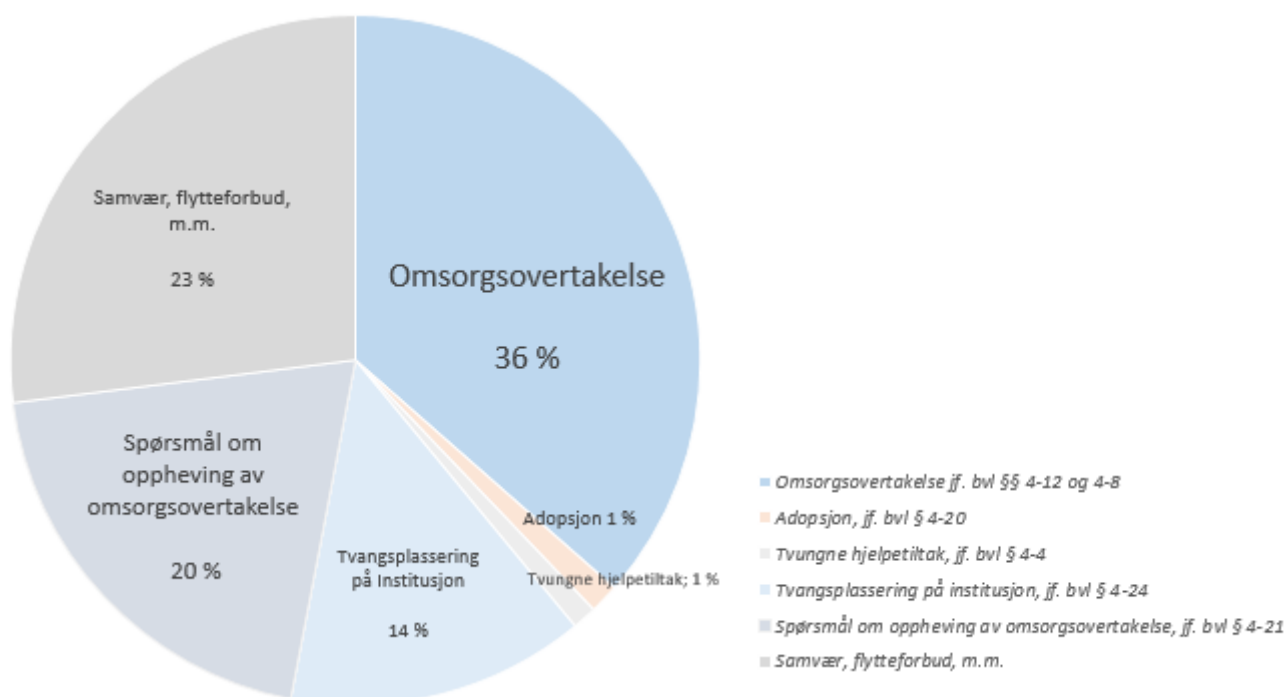
Regionreformen

Fra 1.1.2020 medførte endringer i fylkesstrukturen, som følge av regionreformen, endringer i nemndsstrukturen. Etter kongelig resolusjon 22.11.2019 ble Fylkesnemnda i Telemark tilført sakene fra tidligere Vestfold fylke, og fylkesnemndene i Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud ble slått sammen til Fylkesnemnda i Oslo og Viken med kontorsteder i Drammen, Moss og Oslo. Samtidig ble det gjennomført noen navneendringer for å tilpasse den nye strukturen.

Figur 2.1 Organisasjonskart

Figur 2.2: Behandlede hovedsaker etter barnevernloven i 2020

Ressursbruk

Fylkesnemndene fikk en samlet bevilgning på 246,9 millioner kroner i 2020. Av de bevilgede midler ble 93 % av driftsmidlene benyttet i budsjettåret. Hovedårsaken til mindreforbruket skyldes en nedgang i antall innkomne saker på 14 % fra 2019. Dette ga en innsparing i sakskostnadene på 10,8 millioner kroner fra budsjett. Utover nedgangen i sakskostnadene skyldes

mindreforbruket forskyvning av kostnader knyttet til IKT-prosjekter og lavere kostnader til reise og opphold.

Lønnskostnadene i fylkesnemndene var i 2020 128,9 millioner kroner. Lønnskostnadene utgjorde 56 % av driftsregnskapet. Gjennomsnittlig lønnskostnad per årsverk var 1,074 millioner kroner, inkludert arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader.

Tabell 2.1 – Nøkkeltall for 2020 regnskapet, norske kroner

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2020-2019	2020	2019
Antall ansatte	148	150*
Antall avtalte årsverk	131,8	130,4**
Antall avtale årsverk eks. lange fravær	124,0	122,7
Antall utførte årsverk	120	117
Samlet tildeling post 01-99	246 978 000	249 264 000
Utnyttelsesgrad post 01-29	92,5%	93,1%
Driftsutgifter	228 845 951	227 740 827
Lønnsandel av driftsutgifter	56,3 %	55,4 %
Lønnsutgifter per årsverk	1 074 217	1 078 000

*Endring i sammenligningstall som følger av oppdatert beregningsmetode. Opplyst i 2019 var 143.

** Endring i sammenligningstall som følger av oppdatert beregningsmetode. Opplyst i 2019 var 126.

3. Årets aktiviteter og resultater

Departementet har i tildelingsbrevet for 2020 gitt fylkesnemndene mål- og resultatkrav knyttet til både saksbehandling og øvrig drift.

Nedenfor blir det redegjort for resultater, måloppnåelse, ressursbruk og oppnådde effekter i 2020.

Saksbehandlingen i fylkesnemnda

Fylkesnemndene mottar i hovedsak saker fra landets kommuner som fremmer begjæring om tiltak etter barnevernloven eller helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesnemnda i Oslo og Viken mottar også saker etter smittevernloven fra Statsforvalteren eller Helsedirektoratet.

Sakene som mottas kan plasseres i tre hovedkategorier; hovedsaker med begjæring om ulike tiltak som regel må behandles etter alminnelige prosessregler, akuttvedtak til godkjenning, og klager på akuttvedtak. Disse sakstypene har tre ulike behandlingsformer.

Parter i saker i fylkesnemnda har rett på å få dekket advokatutgiftene i forbindelse med saken.

Hovedsakene

Etter saksmottak i fylkesnemnda, gjøres de nødvendige saksforberedelser. Partene, som regel foreldre eller barn med partsstatus, får mulighet til å gi tilsvar til kommunens begjæring, og videre prosess for saken besluttes. Det legges også vekt på at barn som ikke har partsstatus skal bli hørt for eksempel av talsperson eller av nemnda.

I en stor andel av hovedsakene avholdes forhandlingsmøte med muntlige forhandlinger. I forhandlingsmøter, som foregår som rettsmøter, møter partene med

sine advokater og får anledning til å føre relevante og nødvendige bevis for sin sak, samt imøtegå hverandres synspunkter.

Fylkesnemnda kan velge å behandle hovedsaker skriftlig og uten forhandlingsmøte (omtales også som forenklet behandling) dersom partene er enig i det, og det anses som forsvarlig. I saker som gjelder endring av vedtak som fylkesnemnda har fattet tidligere, kan fylkesnemnda i noen tilfeller velge å behandle sakene skriftlig, selv om partene ikke ønsker det, om det anses som forsvarlig.

I 2020 ble prosessformen samtaleprosess innført i alle nemndene. Samtaleprosess er en saksbehandlingsform hvor nemndsleder inviterer partene i saken til en samtale før forhandlingsmøte eller skriftlig behandling. Formålet med samtalen er blant annet å øke forståelsen og bedre kommunikasjonen mellom partene, og å undersøke om partene kan bli enige om en løsning til barnets beste.

Vedtakene i hovedsakene kan bringes inn for tingretten, både av den private part og kommunen, etter reglene i tvisteloven. De private parter har også mulighet til å kreve vedtak om omsorgsovertakelse opphevet, om saken ikke har vært behandlet av fylkesnemnda eller domstolene de siste 12 måneder.

Akuttvedtak og klage på akuttvedtak

Kommunene fatter også akuttvedtak som framlegges fylkesnemnda for godkjenning. Godkjenning av akuttvedtak kan påklages til fylkesnemnda av de private parter, og det er disse klagen som omtales som klagesaker.

Også vedtakene i klager over akuttvedtak kan bringes inn for tingretten.

3.1 Resultater 2020

I tildelingsbrevet for 2020 er fylkesnemndene gitt to styringsparametere;

1. saksbehandlingstid, og 2. betryggende og tillitsskapende saksbehandling i den enkelte sak.

Nedenfor beskrives det hvordan det er arbeidet med styringsparameterne og måloppnåelse for resultatkravene med bakgrunn i sakstilfang.

3.1.1 Saksgrunnlag

I 2020 mottok nemndene 3796 saker, hvorav 2165 hovedsaker, 1148 akuttvedtak/midlertidige vedtak og 483 klager over akuttvedtak/midlertidige vedtak. Sammenlignet med 2019 var det 14 % færre saker i 2020, se tabell 3.1. Reduksjonen fordeler seg på alle sakstyper, men det er spesielt nedgang i klager over midlertidige vedtak. Tabell 3.2 viser hvordan de innkomne sakene fordeler seg etter kategoriene hovedsak, akuttvedtak og klage på akuttvedtak.

Tabell 3.1: Mottatte saker, per nemnd

Nemnd	2020	2019	Endring	Endring %
Agder	174	235	-61	-26 %
Innlandet	288	293	-5	-2 %
Møre og Romsdal	133	229	-96	-42 %
Nordland	208	289	-81	-28 %
Oslo og Viken, Drammen	301	485	-184	-38 %
Oslo og Viken, Moss	269	274	-5	-2 %
Oslo og Viken, Oslo	711	834	-123	-15 %
Rogaland	413	439	-26	-6 %
Troms og Finnmark	253	257	-4	-2 %
Trøndelag	294	359	-65	-18 %
Vestfold og Telemark	339	159	180	113 %
Vestland	413	549	-136	-25 %
Sum	3796	4402	-606	-14 %

Tabell 3.2: Mottatte saker etter kategori

Type sak	2020	2019	Endring	Endring %
Hovedsak	2165	2480	-315	-13 %
Akutt sak	1148	1312	-164	-13 %
Klage på akuttvedtak	483	610	-127	-21 %
Totalt	3796	4402	-606	-14 %

Sammensetningen av de ulike typene innkomne saker er avgjørende for hvor arbeidskrevende saksbehandlingen er. Hovedsakene med saksforberedelse og forhandlingsmøte eller skriftlig behandling utgjør den største arbeidsmengden. Samtaleprosess har gjort saksbehandlingen mer omfattende fordi saker med samtaleprosess kan gå over relativt lang tid, og det kan være flere samtalemøter i samme sak før det besluttet hvordan saken skal behandles videre. Se nærmere omtale av samtaleprosess under punkt 3.2.2.1.

Tabell 3.3 gir en oversikt over saker som er behandlet i nemndene i 2020. Behandlingen av alle typer saker, både hovedsaker, akuttvedtak og klager over akuttvedtak, er redusert sammenlignet med 2019 på grunn av lavere saksinngang. En del saker blir avsluttet uten av det blir fattet vedtak (trukket, hevet, avvist).

Tabell 3.3: Behandlede saker

Type sak	2020	2019	Endring	Endring %
Vedtak etter forhandlingsmøte	818	1133	-315	-28 %
Vedtak etter skriftlig behandling	766	748	18	2 %
Vedtak i hovedsaker	1584	1881	-297	-16 %
Legalitetskontroll av akuttvedtak	1126	1294	-168	-13 %
Vedtak i klager på akuttvedtak	291	395	-104	-26 %
<i>Saksavslutning: trukket, hevet, avvist</i>	755	762	-7	-1 %
Samtaleprosess: Saker med saksavslutning	422	430	-8	-2 %
Samtaleprosess: Antall samtalemøter	836	769	67	9 %
Rettslig overprøving av vedtak	627	912	-285	-31 %

3.1.2 Styringsparameter 1: Saksbehandlingstid

Resultatkrav 1a: Lav saksbehandlingstid i barnevernssaker med forhandlingsmøte og med skriftlig behandling

Saksbehandlingstiden for behandling av hovedsaker med forhandlingsmøte eller uten

forhandlingsmøte, akuttvedtak og klager over akuttvedtak måles etter de ulike krav som er gitt i barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. I saker med forhandlingsmøte skal forhandlingsmøte holdes snarest, og hvis mulig, innen 4 uker fra mottaksdato til første møtedag i forhandlingsmøte, jf. barnevernloven § 7-4. Vedtak skal treffes senest to uker etter at forhandlingsmøtet ble avsluttet, jf. barnevernloven § 7-19. Krav til saksbehandlingstid for hovedsaker uten forhandlingsmøter er ikke beskrevet i barnevernloven. Behandling av akuttvedtak skal om mulig gjøres innen 48 timer. I klagebehandling over akuttvedtak skal møte gjennomføres og vedtak foreligge innen 7 dager etter at nemnda mottok klagen.

I 2020 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for alle hovedsaker i fylkesnemndene med og uten forhandlingsmøte henholdsvis 57 dager og 44 dager, jf. figur 3.1 og vedlegg 1.

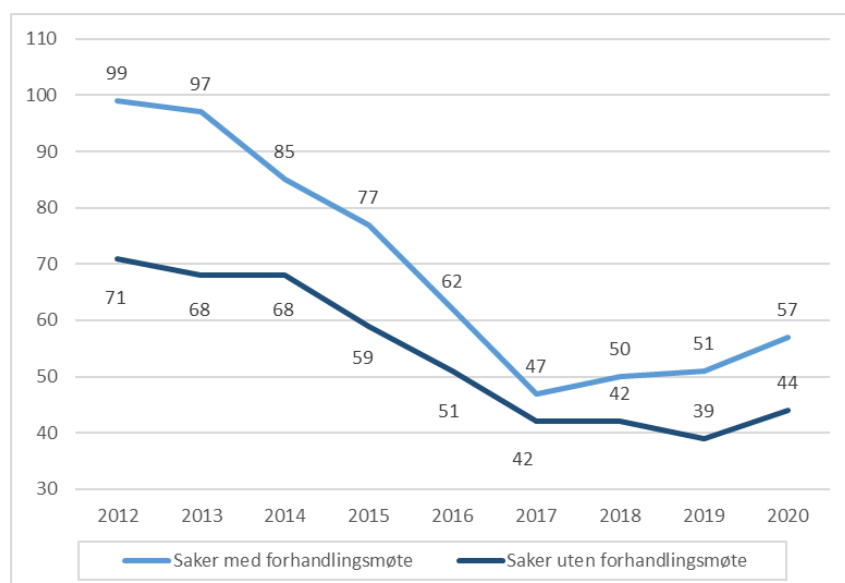
Saksbehandlingstiden i 2020 ble vesentlig påvirket av pandemiutbruddet. I mars og april ble ca. 100 forhandlingsmøter og 70 samtalemøter utsatt på grunn av nedstengningen og smitteverntiltak, noe som medførte lengre saksbehandlingstid enn i en normalsituasjon. Når møtevirksomheten ble

tatt opp igjen ble mange nemnder i tillegg negativt påvirket av begrenset kapasitet i lokalene, ved at en av smittevern hensyn ikke hadde mulighet til å ha like mange møter samtidig som vanlig.

Om vi ser på saker etter barnevernloven isolert, er saksbehandlingstiden noe høyere enn saksbehandlingstiden som også inkluderer saker etter helse- og omsorgstjenesteloven. Saker med forhandlingsmøte hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 62 dager (2019: 54 dager), mens saker med skriftlig behandling hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 47 dager (2019: 41 dager).

Saksbehandlingstiden er vesentlig forbedret de siste årene. Reduksjonen i saksbehandlingstid er et resultat av sammensatte faktorer. Etter stor økning i innkomne saker gjennom flere år stoppet veksten i innkomne saker i 2013/2014. I samme periode ble det satt inn ekstra ressurser for å fjerne restansene. Tiltakene som er iverksatt for å redusere saksbehandlingstiden har fungert godt. Samtidig har en reduksjon i saksinngang bidratt til mindre press på ressursene, og at de iverksatte tiltakene har latt seg gjennomføre på en god måte.

Figur 3.1: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2012-2020, antall dager

Det er trolig fortsatt noe potensiale til å redusere saksbehandlingstiden ytterligere, men barnevernlovens mål vil nok være urealistisk i de fleste sakene. Årsaken til dette er blant annet at en i mange saker ikke kan gjennomføre en tilfredsstillende saksforberedelse, hvor partene får mulighet til å imøtegå hverandres synspunkt, på så kort tid. Betyggende og rettssikker saksbehandling som kommer fram til retts sikre, forsvarlige og kvalitative avgjørelser for barn, ungdom og familier er grunnleggende og skal sikres.

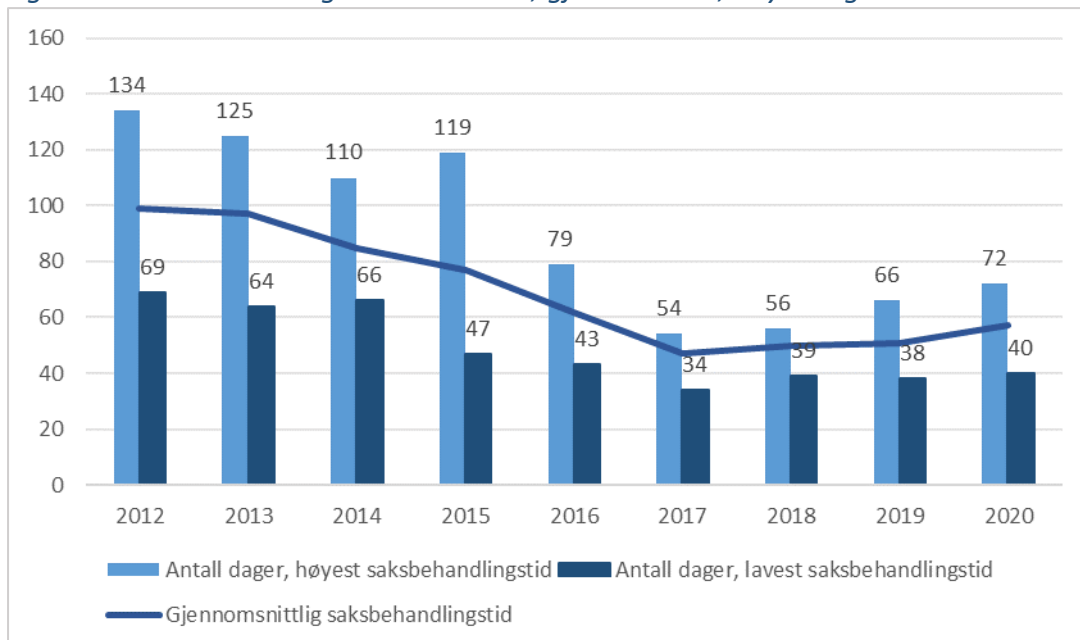
For oversikt over saksbehandlingstid, se vedlegg 1.

Resultatkrav 1b: Mindre forskjeller i gjennomsnittlig saksbehandlingstid mellom fylkesnemndene i barnevernssaker med forhandlingsmøte og med skriftlig behandling

Forskjellen i nemndenes saksbehandlingstid har økt noe i 2020 sammenlignet med 2019. Nemnda med høyest saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte var i 2020 gjennomsnittlig 72 dager, mens nemnda med lavest saksbehandlingstid hadde gjennomsnittlig 40 dagers behandlingstid. Forskjellen mellom høyest og lavest saksbehandlingstid var 32 dager, mot 28 dagers forskjell i 2019. Se figur 3.2. Økningen skyldes i hovedsak høyere saksbehandlingstid i enkeltnemnder blant annet som følge av smitteverntiltak og redusert kapasitet i forbindelse med pandemien.

Ulike ordninger, som for eksempel den interne sakshjelpen, bidrar til å utjevne forskjellene. I 2020 ble ca. 70 saker behandlet gjennom sakshjelpen.

Figur 3.2: Saksbehandlingstid 2012-2020; gjennomsnitt, høyest og lavest saksbehandlingstid

3.1.3 Styringsparameter 2: Betryggende og tillitsskapende saksbehandling i den enkelte sak

Resultatkrav 2a: Større andel nemndsvedtak er lagt ut på Lovdata i 2020 enn i 2019.

Fylkesnemndene avgjør svært alvorlige saker som påvirker enkeltindivider og familier, og som er underlagt taushetsplikt. For å sikre åpenhet og legitimitet om arbeidet og prosessene i fylkesnemndene er det viktig at anonymiserte vedtak er tilgjengelige. Vedtak med gjenkjennerbar informasjon skal ikke anonymiseres.

I 2020 ble det publisert 227 anonymiserte vedtak på Lovdata. Dette utgjør 12 % av alle hovedsaker og klagesaker med vedtak.

I 2019 var andelen anonymiserte vedtak 15 %.

Det er et mål at hvert femte vedtak skal anonymiseres, og flere nemnder oppfyller denne målsettingen. Anonymisering av vedtak er tidkrevende, og i perioder med høy aktivitet i saksbehandlingen kan anonymisering av vedtak bli utsatt.

Per 31.12. 2020 var det totalt 2681 anonymiserte vedtak fra fylkesnemndene tilgjengelig på Lovdata.

Resultatkrav 2b: Bedret informasjon til ulike aktører som deltar i samtaleprosess, samt opplæring av fylkesnemndere m.fl. – jf. anbefalinger fra evalueringen av samtaleprosess.

Fem nemnder deltok i forsøk med samtaleprosess i perioden 2016-2020. Evaluering av forsøksordningen viste at det var nødvendig å gi nemndlederne ytterligere kunnskap om meklingsmetode og bevisstgjøring av egen rolle i samtaleprosessen. I løpet av våren 2020 ble det derfor gjennomført opplæring for nemndlederne i forsøksnemndene. Noen nemndledere fikk også direkte veiledning med utgangspunkt i videoopptak som ble gjort av dem i samtalemøte.

Forsøksordningen for samtaleprosess ble

avviklet da samtaleprosess ble vedtatt som en varig ordning for alle nemndene 19. juni 2020. Loven trådte i kraft 1. juli 2020. I løpet av høsten 2020 fikk alle nemndlederne i nemndene som ikke hadde deltatt i forsøksordningen, grunnopplæring i samtaleprosess. Det ble i tillegg utgitt en veileder for nemndleders behandling av saker i samtaleprosess. Veilederen gir råd og beskriver god praksis i samtaleprosess, herunder hvordan det best kan tilrettelegges for barns medvirkning i samtaleprosess.

Fylkesnemndenes saksbehandlingssystem ble tilrettelagt for behandling av saker i samtaleprosess og alle saksbehandlere ble gitt opplæring i den nye behandlingsmåten.

Sentralenheten bistod de nye nemndene med opplæring og informasjon om samtaleprosess til sakkyndige, barneverntjenesten og advokater som fører saker for fylkesnemndene.

I tillegg er det avholdt et webinar for nemndlederne om samtaleprosess i et barnerettslig og rettssikkerhetsmessig perspektiv.

Informasjon om samtaleprosess som behandlingsform er lagt ut på fylkesnemndens hjemmeside. Informasjonen om barns rett til medvirkning i samtaleprosess er tilrettelagt for barn og utviklet i samarbeid med Forandringsfabrikken.

3.2 Oppdrag

I tildelingsbrevet for 2020 ble det i tillegg til mål og resultatkrav gitt oppdrag. I tillegg til oppdraget som er gitt for 2020 fortsetter vi arbeidet med noen oppdrag fra tidligere år. Under følger en gjennomgang av hvordan oppdragene er utført, eller hva status for arbeid med oppdragene er.

3.2.1 Oppdrag 2020

3.2.1.1 Oppdrag 1: Bidra til Prop. L om ny barnevernslov i arbeidet med utarbeidelse av forskrifter, og oppgaver i forbindelse med implementering av ny barnevernlov i nemndene.

Det har ikke vært henvendelser fra

departementet i forbindelse med dette oppdraget i 2020.

3.2.1.2 Tilpasning til regionreformen fra 1.1.2020

Den 22. november 2019 besluttet Kongen i Statsråd endringer i fylkesnemndenes struktur, stedlige virkeområde og navn med bakgrunn i regionreformen, med virkning fra 1.1.2020.

Blant endringene som ble besluttet var etableringen av én nemnd for fylket Vestfold og Telemark, og at nemndene i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus ble slått sammen til fylkesnemnda i Oslo og Viken, med tre kontorsteder. Beslutningen innebar at fylkesnemnda i Buskerud og Vestfold ble delt, og at sakene fra kommunene i Vestfold ble flyttet til nemnda i Telemark med kontorsted i Skien. Kommunene i fylkene Oslo og Viken ble fordelt mellom de tre kontorstedene Drammen, Oslo og Moss.

Den kongelige resolusjonen medførte en del administrative endringer for de berørte nemndene, og det var samtidig behov for å informere alle berørte parter innen kort tid.

I løpet av de tre første ukene i desember ble det sendt informasjon om endringene til ca. 2000 eksterne aktører (kommuner, advokater, fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer, andre offentlige etater m.m.). Intern informasjon ble gitt fortløpende.

To ledige stillingshemler som nemndsleder ble flyttet til fylkesnemnda i Vestfold og Telemark, slik at nemnda kunne håndtere økt saksmengde. Stillingene er besatt. Det ble i tillegg gjort noen praktiske tilpasninger i lokalene i Skien.

3.2.2 Oppdrag som fortsetter fra tidligere år

3.2.2.1 Forsøk med samtaleprosess

Forsøksordningen med samtaleprosess som er et alternativ til behandling i forhandlingsmøte, ble evaluert av Oxford Research som fremla sin rapport i januar 2019. På bakgrunn av rapporten ble forsøksordningen utvidet til gjelde ut 2020.

Barnevernloven ble endret med virkning fra 1.7.2020, og samtaleprosess ble innført som fast ordning for alle nemndene, ref. omtale av resultatkrav 2b. Forsøket er derfor avsluttet.

3.2.2.2 Utvikle sikker digital kommunikasjon med innbyggere

Det egenutviklede saksbehandlingssystemet ProSak ble lansert i 2016. Utviklingen av systemet har fortsatt, blant annet for å nå målet om sikker digital kommunikasjon med aktørene.

Målet er at ProSak skal bli et fullelektronisk saksbehandlingssystem, med sikker elektronisk håndtering og utveksling av dokumenter mellom fylkesnemndene og de ulike eksterne aktørene som møter i fylkesnemndene, og også at fylkesnemndene kan sende sine vedtak sikkert til domstolene. Målene i utviklingen samsvarer med målene om digitalisering og effektivisering i staten.

Utviklingen av en saksportal for elektronisk kommunikasjon og dokumentutveksling med advokater er under utprøving, og ca. 80 advokater bruker nå portalen. Det er planlagt full utrulling av portalen i løpet av første halvår 2021.

Kommunenes løsning KS svar UT/INN er nå integrert i ProSak og har gjort kommunikasjon med kommunene i forbindelse med akuttvedtak helelektronisk for alle kommuner som har tatt i bruk løsningen. Løsningen kan også brukes til å nå advokatene via Altinn, og når DA ferdigstiller mottak kan den også brukes for å sende vedtak til domstolene. KS svar UT/INN er også tatt i bruk for administrative saker.

Sikker digital post (SDP) er tatt i bruk for elektronisk kommunikasjon med nemndsmedlemmer, talspersoner og sakkyndige. Fra 1.1.2021 er elektronisk signering av vedtak (nemndsleder og utvalgsmedlemmer) foretrukket signeringsmetode.

3.3 Ressursbruk

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker tildeles midler over statsbudsjettets kapittel 0853. I 2020 har virksomheten disponert midler til ordinær drift på post 01.

I tillegg ble virksomheten tildelt inntil kr 130 000 over Barne- og familiedepartementets kapittel 0854 post 21 til opplæringstiltak i forbindelse med samtaleprosess.

Videre har fylkesnemndene fullmakt til å belaste Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 0470 post 01 til fri sakførsel, som dekker salæret til advokater for partene som møter i sak i fylkesnemnda.

Utover dette har fylkesnemnda disponert en merinntektsfullmakt på kapittel 0853, post 01 på inntil kr 320 000 for dekning av kostnader til eksterne deltakere på konferanse om barnevern arrangert av fylkesnemndene, hvor det ble registrert inntekter på kr 206 700.

Det er viktig at en størst mulig andel av bevilgningen blir benyttet til å nå målene om betryggende, rask og tillitsskapende saksbehandling. I praksis betyr dette lønn til ansatte, sakskostnader, kompetansehevingstiltak og driftskostnader. Midlene skal brukes på en mest mulig effektiv og formålstjenlig måte.

3.3.1 Kapittel 0853 post 01 - Drift av virksomheten

Det er bevilget kr 246 848 000 til ordinær drift av virksomheten i 2020 på post 01. Totalt er driftsposten belastet med kr 228 827 951 i 2020. Forbruket tilsvarer 93 % av bevilgningen. Se tabell 3.5.

Bevilgningen til drift blir i all hovedsak benyttet til å dekke faste kostnader. Andelen som er brukt til å dekke lønnskostnader, leie av lokaler og annen fast drift i 2020 er i overkant på 84 %. De resterende 16 % av bevilgningen til drift er benyttet til å dekke sakskostnader som ikke omfattes av rettshjelploven (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Det er en budsjettmessig risiko knyttet til utviklingen av sakskostnader, som følge av usikkerhet knyttet til saksinngangen for det enkelte år – fylkesnemndene har hatt en nedgang på mer enn 35 % i innkomne saker side 2013. Nedgangen fra 2019 til 2020 har alene vært på 14 %. Utover den konkrete saksmengden er kostnadene ved en sak et resultat av de vurderingene nemndsleder gjør i den enkelte fylkesnemndssak, jf. barnevernloven kapittel 7, samt antall behandlede saker.

Barnevernloven § 7-5 bestemmer at fylkesnemnda i den enkelte sak vanligvis skal bestå av nemndsleder, et fagkyndig medlem og et alminnelig medlem. Det totale forbruket av sakskostnader er vanskelig å budsjettere nøyaktig, siden det påvirkes av antall saker og forhandlings- og samtalemøters varighet. For eksempel vurderer nemndsleder i den enkelte sak hva som er forsvarlig lengde av ett forhandlingsmøte og om det skal være utvidet nemnd. Utvidet nemnd består av nemndsleder, to fagkyndige og to alminnelige medlemmer, og blir sjelden benyttet.

I 2020 har fylkesnemndene hatt lavere aktivitet knyttet til reiser, kurs og opphold enn budsjettet, samt en forskyvning av planlagte IKT prosjekter knyttet til nye internett- og intranettsider. Videre har det også blitt behandlet færre saker, som har ført til at sakskostnadene har gått ned. Det var satt av 46,7 millioner kroner til sakskostnader, og 77 % av budsjettet ble benyttet. Årsaken til dette er hovedsakelig at det var færre forhandlingsmøter enn estimert i 2020. Fylkesnemndene har hatt en nedgang i innkomne saker på 14 % fra 2019 til 2020.

3.3.3 Fri rettshjelp

Fylkesnemndene belaster Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 0470 post 01 til fri sakførsel, jf. belastningsfullmakt. I 2020 er kap. 470, post 01 belastet med totalt kr 132 242 677. Av dette beløpet er 98,3 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De resterende 1,7 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.

Forbruket på denne posten er redusert med 5 % sammenlignet med 2019. Årsaken til reduksjonen skyldes at det er avholdt 28 %

færre forhandlingsmøter i 2020 enn 2019.

Utgiftene til salær fordeler seg slik i 2020, ref. tabell 3.7:

- 51 % av kostnadene gjelder saker som er behandlet med forhandlingsmøte. Av disse er 69 % honorert etter stykkpris, og 31 % er honorert etter medgått tid.
- 14 % av kostnadene gjelder saker som er behandlet med forenklet/skriftlig behandling.
- 7 % av kostnadene gjelder klagesaker.
- 15 % av kostnadene gjelder samtalemøter.
- 13 % av kostnadene gjelder saker som er trukket og annet.

3.4 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse

Den samlede måloppnåelsen og ressursbruken for 2020 vurderes som god sett i lys av koronasituasjonen og hvordan denne har påvirket saksbehandlingen og driften av virksomheten for øvrig. Det er arbeidet aktivt for måloppnåelse innenfor prioriterte områder; særskilt knyttet til saksbehandlingstid og utjevning mellom nemndene, opplærings- og kompetansetiltak, informasjon og åpenhet om fylkesnemndenes arbeid, innføring av samtaleprosess og digital videreutvikling.

For å oppnå gode resultater er det satt inn ulike tiltak. Et særlig viktig tiltak er at Sentralenheten gjennomfører månedlig analyse for å følge utviklingen i saksbehandlingstid tett, og for å kunne sette inn målrettede tiltak ovenfor nemndene. I 2020 er det også iverksatt en rekke tiltak som følge av beredskapsarbeidet og risikovurderinger som ble gjort i forbindelse med pandemien.

Målet om redusert saksbehandlingstid og utjevning av forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene har også i 2020 vært et prioritert område. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte har økt noe sammenlignet med 2019, men vurderes å være på et akseptabelt nivå, siden pandemien i stor grad har påvirket saksbehandlingen og kapasiteten

i nemndene. Saksbehandlingstiden må ses i sammenheng med krav til rettsikkerhet i fylkesnemndas saksbehandling, nødvendige smitteverntiltak, og en helhetsvurdering av virksomhetens samlede aktivitet.

Det er fortsatt noen forskjeller i saksbehandlingstid for forhandlingsmøte og skriftlig behandling mellom nemndene. I 2020 var det 32 dager i forskjell mellom nemnda med høyest gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte, og 27 dager for saker med skriftlig behandling. Dette er en liten økning på en dag for forhandlingsmøte, men økning på ti dager for skriftlig behandling. Dette er allikevel en vesentlig forbedring fra tidligere år, med en forskjell på 60-70 dager i årene før 2016. Årets økning av forskjell i saksbehandlingstid kan forklares med økt saksbehandlingstid i forbindelse med samtaleprosess og pandemien.

Det er daglig leder som er ansvarlig for nemndenes drift, men Sentralenheten har, i tett dialog med nemndene, arbeidet aktivt med å justere og styre ressursfordelingen mellom nemndene for å redusere og utjevne saksbehandlingstid. Ressursene har blant annet blitt styrt med bakgrunn i nemndenes saksinnang og andre forhold som for eksempel vakanser og sykemeldinger. I noen tilfeller er det, for å oppnå tilfredsstillende resultater, besluttet å la stillingshjemler være vakante for å midlertidig flytte ressurser. Midlertidig overføring av saker fra enkelte kommuner til en annen nemnd har også vært benyttet som tiltak. Gode resultater er avhengig av styring og tett oppfølging for å forebygge at det oppstår situasjoner som kan påvirke resultatene negativt.

Rettsikkerheten i fylkesnemndene vurderes å være god, og sikres med høy og riktig kompetanse. Kompetansearbeidet er en prioritert del av virksomheten og dette arbeidet ledes av egen fagsjef i fylkesnemndene. I 2020 er det arbeidet spesielt med oppfølging av menneskerettigheter og dommene fra EMD og Høyesterettspraksis, og innføringen av samtaleprosess. Det vektlegges at de ulike gruppene av ansatte får opplæring og faglig oppdatering på relevante områder.

Tabell 3.4: Oversikt 2020

Kapittel-post	Budsjettramme 2020	Forbruk 2020	Lineær forbruksprosent	Rest
Kap 0853-01	246 848 000	228 281 175	92,5 %	18 566 825
Kap 0853-01 avgitt belastningsfullmakt	564 776	564 776	100,0 %	-
Sum 0853 - 01	246 848 000	228 845 951	92,7 %	18 002 049
Kap 3853, merinntektsfullmakt	320 000	206 700	64,6 %	113 300
Kap 0854-21, tildeling	130 000	129 929	99,9 %	71
Kap 0470-01, belastningsfullmakt		132 242 677		

Tabell 3.5 Kap. 0853 post 01 drift 2020

0853-01	Ramme 2020	Forbruk 2020	Lineær forbruksprosent	Rest
Driftskostnader nemndene	162 493 000	157 451 000	96,9 %	5 042 000
Sakskostnader	46 759 248	35 921 000	76,8 %	10 838 248
Sentrale kostnader	37 595 752	35 473 951	94,4 %	2 121 801
Totalt	246 848 000	228 845 951	92,7 %	18 002 049

Tabell 3.6: Fri rettshjelp

Kapittel 0470 post 01*	Forbruk 2020	Forbruk 2019	Endring	Endring i prosent
Advokater, salær	120 078 445	124 646 102	-4 567 657	-4 %
Fraværsgodtgjørelse advokater	5 459 143	7 063 185	-1 604 042	-23 %
Reiseutgifter advokater	4 458 525	6 065 290	-1 606 765	-26 %
Reiseutgifter tolker	61 883	61 119	764	1 %
Tolker	1 084 135	768 222	315 913	41 %
Fraværsgodtgjørelse tolker	163 780	107 169	56 611	53 %
Andre salærutgifter	124 042	9 034	115 008	1273 %
Partsutgifter	812 724	858 621	-45 897	-5 %
Sum	132 242 677	139 578 742	-7 336 065	-5 %

Tabell 3.7: Fordeling av utgifter til salær

Fordeling salær advokater	Forbruk 2020	%
Forhandlingsmøte - stykkpris	42 298 181	35 %
Forhandlingsmøte - medgått tid	19 402 345	16 %
Sum forhandlingsmøte	61 700 526	51 %
Klagesak	8 174 079	7 %
Skriftlig/forenklet behandling	16 537 068	14 %
Samtalemøte	18 015 425	15 %
Trukket og andre grunner	15 651 346	13 %
Totalt	120 078 444	100 %

4. Styring og kontroll i virksomheten

Direktøren leder og samordner arbeidet i nemndene, hjemlet i det årlige tildelingsbrevet og instruks for økonomi- og virksomhetsstyringen fra Barne- og familiedepartementet. Direktøren har ansvar for den faglige og administrative ledelsen av fylkesnemndene samt tilfredsstillende intern styring og kontroll.

Det er fastsatt felles rutiner og retningslinjer som gjelder for hele virksomheten. Disse gjelder både med hensyn til saksbehandling og administrativt arbeid, og blir gjennomgått og revidert fortløpende.

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger, og er ansettende myndighet for hele virksomheten. Fullmakt til å inngå leiekontrakter er også gitt direktøren. Direktøren har gjennom disponeringsbrevene til nemndene delegert fullmakter som gjelder den daglige driften av nemndene.

Økonomistyringen i fylkesnemndene følger regelverk og bestemmelser for økonomistyring i staten. Det er etablert rutiner for internkontroll som sikrer at regelverket blir fulgt, og sikrer at det blir gitt en pålitelig og nøyaktig regnskapsrapportering.

4.1 Administrativt

I tildelingsbrevet er det oppgitt ulike administrative forhold som det skal rapporteres om for 2020. Nedenfor følger rapportering.

4.1.1 Regjeringens fellesføringer

Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevet for 2020 er inkluderingsdugnad i rekrutteringsarbeidet.

4.1.1.1 Inkluderingsdugnaden

I 2020 fortsatte fylkesnemndene arbeidet for å innfri målet om at minimum fem prosent av nyansettelser i staten skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en.

Fylkesnemndene har et bevisst forhold til rekruttering av personer med redusert

funksjonsevne. Alle stillingsannonser inneholder blant annet informasjon om at vi er en IA-virksomhet, og utlysningstekstene er endret slik at de er mer inkluderende overfor målgruppen til inkluderingsdugnaden. I alle utlyste stillingsannonser er det tatt inn informasjon om at personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en oppfordres til å søke.

De siste årene har fylkesnemndene rekruttert arbeidstakere som har vært borte fra arbeidslivet en periode eller har nedsatt funksjonsevne. I 2020 var det totalt 12 stillingsutlysninger som var omfattet av inkluderingsdugnaden. Søkere som har oppgitt at de har hatt nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en ble vurdert på samme grunnlag som andre søkere i disse prosessene.

Fylkesnemndene er opptatt av å fremme mangfold og inkludering av personer med utenlandsk bakgrunn. Det tilrettelegges for dette gjennom personalpolitikken og rekrutteringsrutiner. Virksomheten har også et samarbeid med NAV og Universitet i Oslo, og flere har de siste årene fått mulighet til arbeidspraksis og praktikantopphold, eller blitt ansatt i midlertidige stillinger etter kontakt med rekrutteringskonsulenter i NAV.

I handlingsplanen for inkluderingsdugnaden for 2021 er nærmere mål og tiltak beskrevet. Blant annet er det ønskelig å i større grad å sørge for informasjon og opplæring til de som rekrutterer, bl.a. gjennom DFØs seminarrekke om rekruttering som inkluderer.

4.1.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

Sentralenheten og nemndene oppdaterte sine risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) og tilhørende beredskapsplaner i 2019 eller 2020.

Det er ikke gjennomført beredskapsøvelse, jf. BFDs frafall av krav om gjennomføring av øvelse på grunn av pandemien jf. e-post 8.9.2020.

4.1.3 Digital sikkerhet

Fylkesnemndene arbeider med å til enhver tid å etterleve gjeldende krav og føringer til digital sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern.

I februar 2020 gikk fylkesnemndene over til driftsoperatøren Ikomm som er ISO-sertifisert i henhold til ISO 27001.

Nemndene har etter dialog med Datatilsynet tatt i bruk fjernmøteteknologi (Microsoft Teams) for å gjennomføre saker under pandemien. I den forbindelse så man hen til hvilke føringer som Domstoladministrasjonen og helsesektoren hadde. Det ble gjennomført en egen ROS- analyse med tilleggskommentasjon for hvordan Teams og Windows 365 skal brukes i fylkesnemndene. Nemndene har i flere omganger fått opplæring i bruk av Teams og møterommene har blitt oppgradert med kamera, informasjonsskjerm og høyttaler/mikrofon.

Fylkesnemndene har hatt eget personvernombud siden mai 2019. Personvernombudet gjelder for de deler av virksomheten som ikke er å betrakte som utøvelse av domsmyndighet. Det er utarbeidet et eget rammeverk for personvernombudets rolle, og rutine for behandling av personopplysninger i virksomheten. Personvernombudet har jevnlig statusmøter med ledelsen i virksomheten.

4.1.3 Effektiviseringsfremmende tiltak

Det er over flere år arbeidet systematisk for å effektivisere arbeidet i virksomheten ved å digitalisere flest mulig arbeidsprosesser, både knyttet til saksbehandlingen og administrative oppgaver. Koronapandemien har aktualisert dette arbeidet ytterligere.

Saksbehandlingssystemet ProSak ble tatt i bruk i 2016, og har siden dette blitt videreutviklet med mål om fulldigitalisering og sikker elektronisk håndtering og utveksling av dokumenter mellom fylkesnemndene og de ulike eksterne aktørene som møter i fylkesnemndene. Per nå er SDP, Altinn og KS svar UT/INN integrert i ProSak og ivaretar disse målene. I tillegg er det i 2020 lansert en pilot for saksportal, som vil bli tilbudt alle i

løpet av 2021, hvor en utveksler dokumenter med advokatene sikkert og elektronisk. Se for øvrig punkt 3.2.2.2.

Digitaliseringen i saksbehandlingen har gitt effekter både i forbindelse med redusert tidsbruk og kostnadsbesparinger. Tidsbesparende fordi en minimerer tid til postgang, og kostnadsbesparende fordi en unngår porto og en del reisekostnader.

I 2020 ble det også tilrettelagt for digitale møter i virksomheten. Dette gjaldt både møter i saksbehandlingen, interne møter og ledermøter, og var et nødvendig tiltak for å ivareta smittevern hensyn. Tilretteleggingen for digitale møter er forventet å være nyttig også etter pandemien.

I 2021 er det iverksatt et prosjekt for en helhetlig digitalisering av nemndenes møterom og saksbehandling.

4.2 Annen rapportering

4.2.1 Personalforvaltning

4.2.1.1 Oppfølging av IA-avtalen

Fylkesnemndene har en ambisjon om å bidra til å nå det nasjonalt fastsatte målet i IA-avtalen om å redusere sykefraværet med 10 % innen 2022.

Fylkesnemndene har som IA-virksomhet fokus på følgende områder:

- Redusere sykefraværet
- Økt mangfold
- Tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser, herunder avgangsalder
- Ansette flere personer med redusert funksjonsevne
- Styrke det psykososiale arbeidsmiljøet

Det samlede sykefraværet for alle nemndene og Sentralenheten var på 6,2 % i 2020. Sykefraværet har holdt seg relativt stabilt gjennom flere år, men prosenten fra 2020 er en liten oppgang fra året før. Det jobbes målrettet for å redusere nivået.

Det er daglig leder i den enkelte nemnd som har ansvar for oppfølging av sykemeldte i sin

avdeling. Sentralenheten har det overordnede ansvaret og sørger for at gjeldende regler og retningslinjer blir fulgt, samt informasjonsformidling, rådgivning og opplæring.

Det var planlagt en opplæringsdag for daglige ledere og verneombud i 2020, men denne ble utsatt på grunn av koronapandemien.

Virksomheten har hatt løpende kontakt med bedriftshelsetjenesten i 2020 for oppfølging og lederstøtte ved behov, f.eks. ved dialogmøter. Sentralenheten har utarbeidet ny Akan-politikk som planlegges innlemmet i HMS-arbeidet i første kvartal 2021.

4.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikter – oppfølging av likestillings- og diskrimineringsloven

Fylkesnemndene har gjennom flere år hatt en ujevn kjønnsbalanse med overvekt av kvinnelige ansatte. Kvinneandelen er på 74 % av den totale bemanningen. Størst forskjell er det blant ansatte i saksbehandler- og administrasjonsstillinger; 91 % kvinner og 9 % menn. Når det kommer til stillingskategorien nemndsledere er fordelingen jevnere, med 60 % kvinner og 40 % menn.

4.3 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten

I 2020 er det ikke iverksatt eller gjort vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll i virksomheten. Det er heller ikke avdekket vesentlig styringsvikt, feil eller mangler.

4.3.1 Revisjon

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker blir årlig revidert av Riksrevisjonen.

Riksrevisjonen har i 2020 og 2021 gjennomført ordinær revisjon for 2020, ved å revidere årsregnskap for 2020 og kontrollert et utvalg disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet. Riksrevisjonen hadde i den forbindelse ingen merknader.

Revisjonsberetningen for 2019-regnskapet er

publisert på fylkesnemndenes hjemmeside. Beretningen for 2020 publiseres når denne foreligger, innen mai 2021.

4.3.2 Personalmessige forhold

Pr. 31.12.20 hadde fylkesnemndene 135 ansatte inkludert ansatte i faste- og midlertidige stillinger. Fordelt på stillingsgruppene var det 75 nemndsledere og daglige ledere, 44 saksbehandlere og 16 ansatte i Sentralenheten.

Tabell 4.1 viser en samlet oversikt over antall årsverk per 31.12.2020. Tabellen er laget med bakgrunn i definisjonen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD): Ett årsverk er en person i 100% stilling i et helt år.

Tabell 4.1: Årsverk 2020

Avdeling	NL	SB	Totalt
Agder	5,1	2,2	7,3
Innlandet	4,8	2,9	7,7
Møre og Romsdal	3,5	2,3	5,8
Nordland	3,8	2,2	6,0
Oslo og Viken, Drammen	5,3	4,1	9,4
Oslo og Viken, Moss	4,9	2,8	7,7
Oslo og Viken, Oslo	11,1	6,7	17,9
Rogaland	6,4	3,4	9,8
Troms og Finnmark	4,5	2,4	6,9
Trøndelag	4,6	3,4	8,0
Vestfold og Telemark	5,0	2,5	7,5
Vestland	8,0	4,7	12,6
Sentralenheten		14,3	14,3
Totalt antall årsverk	67,0	53,8	120,8

NL = nemndsledere og SB = saksbehandlere

4.3.2.1 Tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser - avgangsalder

I 2020 hadde fylkesnemndene en turnover på 14,7 %. En tredjedel skyldes fratredelser for overgang til pensjon.

Det er et mål å stimulere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid. I 2020 var 41 % av bemanningen ansatte i aldersgruppen 55 til 70 år. Vi har tro på at muligheten til livslang læring har stor betydning for hvor lenge folk arbeider, og kompetanseutvikling er høyt prioritert i vår virksomhet.

Turnover er: *når en arbeidstaker sier opp og*

slutter i sin stilling i virksomheten, og stillingen arbeidstakeren forlater blir besatt av ny arbeidstaker. Tallet som fremkommer over baseres på summen av ansettelser og opphør av arbeidsforhold for 2020.

4.3.3 Kompetanseheving

Det er iverksatt mange kompetansetiltak i virksomheten i 2020. Den praktiske utførelsen av tiltakene, og til dels også faglige tema har blitt preget av koronapandemien. Fra mars ble alle fagmøter gjennomført digitalt, og den midlertidige koronaloven med tilhørende forskrifter gjorde det nødvendig med rask opplæring for å dekke både faglige og tekniske behov.

Samtidig er planlagte fagtiltak og opplæring gjennomført i henhold til kompetanseplanen. Det har vært stor oppmerksomhet rettet mot barnevern og menneskerettigheter, og samtaleprosess i 2020, men en har også tilbudt målrettede opplæringstiltak for ulike grupper, for eksempel nyansatte.

Samtaleprosess har blitt en fast prosessform i 2020, og de nemndene som ikke har vært en del av forsøket har fått opplæring og oppfølging i løpet av året, slik at alle nemndene nå kan tilby samtaleprosess. De tidligere forsøksnemndene er også fulgt opp, jf. omtale av resultatkrav 2b.

4.3.3.1 Barnevern og menneskerettigheter

Menneskerettighetenes betydning for anvendelsen av barnevernloven har vært et grunnleggende tema for kompetansetiltak i løpet av året. Nemndledere har fortløpende blitt satt inn i nye barnevernavgjørrelser fra EMD og Høyesterett, og det er avholdt et fagmøte om storkammersakene. Det er også gjennomført et fagmøte for saksbehandlere om EMDs rolle og den praktiske betydningen som avgjørelsene har for saksbehandlingen.

I tillegg til oppfølging av barnevernssakene i Høyesterett og EMD har en også sett nærmere på andre relevante tema som tvangsplassering av ungdom med adferdsvansker på institusjon og samvær. En fagdag handlet om menneskerettslige skranker ved anvendelsen av barnevernloven § 4-24, forskning på barns medvirkning i

barnevernssaker, og Fjeld-utvalgets rapport etter granskning av barnevernssaker i Bergen kommune.

Den årlige barnevernkonferansen i Bergen behandlet ulike sider ved *Samvær etter omsorgsovertakelse*. Konferansen hadde flere innledninger fra ledende fagpersoner innen jus, psykologi og barnevern om samværsfastsettelse i lys av EMDs avgjørelser og Høyesteretts praksis. Det var over 500 deltakere på konferansen.

Nordiske lands behandling av tvangssaker innen barnevern har også vært en viktig del av arbeidet med barnevern og menneskerettigheter. Sentralenheten har opprettet samarbeid med de tilsvarende virksomhetene i Danmark og Sverige, og disse samarbeidene er benyttet aktivt i intern formidling.

4.3.3.2 Midlertidig koronalov og teknisk og faglig oppfølging

Fylkesnemndenes saksbehandling er preget av fysiske møter enten dette er forhandlingsmøter, møter i klagesaker, samtalemøter eller når nemnda samtaler med barn som er berørt av sakene. Den midlertidige koronaloven har avhjulpet konsekvensene av smittesituasjonen og tiltakene under pandemien, og har krevd omfattende tiltak for å sikre betryggende og tillitsskapende saksbehandling i en tid der sakens aktører har vært forhindret fra å møtes.

For å kunne ivareta et forsvarlig smittevern ved å gjennomføre fjernmøter og foreta fjernavhør av vitner, har alle ansatte fått nødvendig utstyr til hjemmekontor og det har blitt anskaffet utstyr til møtesaler for gjennomføring av digitale møter. Det er utarbeidet bruksanvisninger, retningslinjer og konkrete erfaringsforslag for bruk av digitale møter (Microsoft Teams). Det er også laget en veileder for høring av barn under pandemien. Koronaloven og den praktiske gjennomføringen av fjernmøter, har også vært tema for et fagmøte med alle nemndlederne. Stadige endringer i smittetrykk gjør det nødvendig med konkret planlegging for gjennomføring i hver enkelt sak.

4.3.4 Ansattmedvirkning

4.3.4.1 Arbeidsmiljøutvalget

Det ble avholdt 5 møter for Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i 2020. Utvalget deltar i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og følger utviklingen av spørsmål som angår arbeidstakernes helse, miljø og sikkerhet.

Konsekvenser av pandemien har vært på agendaen i alle møtene, og situasjonen har blitt fulgt tett opp.

Det har vært fokus på både det psykososiale arbeidsmiljøet og det fysiske arbeidsmiljøet, både med hensyn til smittevern og bruk av hjemmekontor. I tillegg har hovedverneombudet gjennomført vernerunde i alle fylkesnemndene.

Arbeidstakerrepresentantene har deltatt på webinar i desember 2020 i regi av BHT med tema: «Opplæring i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Grunnopplæring

arbeidsmiljø».

4.3.4.2 Samarbeid mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte

De hovedtillitsvalgte og arbeidsgiver møtes jevnlig for samarbeidsmøter, og det ble gjennomført fem slike møter i 2020. Formålet er informasjonsflyt, drøftinger og forhandlinger av spørsmål som har betydning for virksomheten.

4.3.5 Varslingsrutiner

Det er utarbeidet en varslingsplakat som er tilgjengelig for alle ansatte, og beskriver de ansattes rett og plikt til å varsle, fremgangsmåte for å varsle om det oppstår kritikkverdige forhold, og arbeidsgivers framgangsmåte i håndtering av varsler.

Fylkesnemndene har også utarbeidet varslingsrutiner i samsvar med arbeidsmiljølovens kapittel 2-A. I 2020 ble varslingsrutinene revidert. Rutinen er publisert og tilgjengelig på intranett.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Langsiktig planlegging og målrettet innsats over tid er svært viktig for fylkesnemndenes evne til å gjennomføre samfunnsoppdraget, men kan bare delvis sikre at fylkesnemndene når fastsatte mål og benytter statlige midler effektivt.

For god planlegging er fylkesnemndene avhengig av en viss forutsigbarhet i saksinngangen, og at overordnede myndigheter gir tilstrekkelige og planmessige rammevilkår for saksbehandlingen og andre oppgaver og oppdrag som er forventet gjennomført.

Det er først og fremst kommunene som sender inn tvangssaker til behandling i fylkesnemndene, og selv om saksinngangen varierer i perioder, har det fram til 2020 vært relativt små endringer fra år til år. I 2020 var det en reduksjon i saksinngangen på 14 % sammenlignet med 2019. Vi vet ikke hva reduksjonen skyldes, og hadde ikke fått noen forhåndsvarsler, men nedgangen var beleilig, siden koronapandemien førte til utsettelse av saker og redusert saksbehandlingskapasitet for å ivareta smittevern hensyn, og også fordi blant annet reisemidler ble frigjort og gjorde det mulig med digitale oppgraderinger som var nødvendige i situasjonen. Tilsvarende store endringer fra år til år vil imidlertid gjøre det vanskelig med god planlegging av virksomhetens ressurser i årene som kommer.

Siden det er begrenset hvordan man kan ta forbehold om endringer som følge av ytre og ukjente faktorer, må vi prøve å være ekstra gode på det som er kjent, og det vi ut fra samfunnsutviklingen klart kan forvente av framtidige behov og krav til fag og drift.

Digitaliseringen har vært, og kommer også framover, til å være viktig for fylkesnemndene. Vi har kommet langt, og vil fortsette å digitalisere ulike prosesser gjennom generelt utviklingsarbeid og planlagte prosjekter. Det arbeides blant annet med helelektronisk saksbehandling, det vil si at hele sakskjeden, fra registrering av sak til vedtak er tatt, skal være elektronisk og papirløs, og fulldigitale møter. Elektronisk

saksbehandling er viktig for å profesjonalisere og effektivisere arbeidsprosessene, men skal ikke gå på bekostning av sikkerhet. Vi skal fortsatt legge til rette for en betryggende prosess, samtidig som rettsikkerhet og kvalitet ivaretas og utvikles.

Digitaliseringen er et verktøy, ikke et mål i seg selv. Tempoet i utviklingen må være slik at de ansatte som skal benytte systemene i det daglige får nødvendig opplæring og trygghet i sin bruk. Dette ble aktualisert med pandemiutbruddet, da vi både måtte framskynde planlagt utvikling, og ta i bruk ny teknologi og nytt utstyr (som ikke var prosjektert), for å kunne ivareta saksbehandlingen. Det var ikke tatt høyde for en pandemi i de langsiktige planene og sikkerhet- og beredskapsarbeidet til fylkesnemndene.

Pandemien har lært oss å arbeide på nye måter, og at det er mulig å raskt gjøre endringer i både saksbehandlingen, ledelse og drift, selv om det har vært krevende for de ansatte. Endringsarbeidet tok mye tid i 2020, men det har også vært mulig å planlegge for å dekke et framtidig faglig behov. Det vil skje mye på barnevernområdet framover, og vi regner med at noen utviklingstrekk vil påvirke fylkesnemndene. Vi planlegger derfor for å både opprettholde og videreutvikle nye kompetansetiltak.

I løpet av året kommer Stortinget sannsynligvis til å vedta en ny barnevernlov. En ny lov vil kreve et stort arbeid med tilpasninger, spesielt systemendringer i saksbehandlingssystemet. Endringene vil trolig også skape et behov for opplæring. Den nye barnevernloven, Den europeiske menneskerettsdomstol og Høyesterett gir oss viktige føringer og setter retningen for barnevernsfeltet.

For å ivareta barns medvirkning og deres rettsikkerhet, må vi benytte tilpasset og forståelig informasjon og legge til rette for at barnet kan uttrykke sine synspunkter på en trygg måte. Det er viktig at barn får informasjon tilpasset sin alder, både i saken

sin og generelt om saksbehandlingen i fylkesnemndene. Dette er grunnleggende i vårt møte med barn, unge og foreldre i vår saksbehandling, og vi må kontinuerlig arbeide for å nå disse målene og arbeide videre med omfang og betydning av barns medvirkning.

Samtaleprosess tar utgangspunkt i meklingsmetodikk og er et alternativ til vanlig forhandlingsmøte, hvor en gir rom for mer dialog og økt forståelse mellom partene. Denne prosessformen kan gi gode løsninger til barns beste i tvangssaker, som etter sin art er svært inngripende, og vil være en viktig del i utviklingen av kvalitet og tillit i barnevernssektoren. Det er derfor av betydning at fylkesnemndene kontinuerlig arbeider for forbedring og videreutvikling av samtaleprosess, og at nemndene har erfaringsutveksling slik at kvaliteten og saksbehandlingen blir likeverdig i hele landet.

Vi må planlegge for å tilpasse virksomheten til, og integrere framtidige kjente endringer på en best mulig måte. Samtidig må vi forholde oss til at ukjente faktorer, som for eksempel store endringer i saksinngangen, kan påvirke de ressursmessige disposisjonene som er gjort og virksomhetens evne til å nå fastsatte mål.

Selv om vi totalt sett har et relativt høyt antall innkomne saker, har vi hatt en merkbar reduksjon i saker de siste årene. Vi vet ikke hva nedgangen skyldes, men antar at pandemien har hatt særlig innvirkning i 2020. Riktige hjelpetiltak kan ha bedret situasjonen for flere barn og familier, men vi kan ikke se bort fra at kommunene fremmer færre saker fordi terskelen for å fremme saker kan være påvirket av EMD-avgjørelsene. Det kan gi grunn til å stille spørsmål om barn får riktig hjelp til rett tid.

6. Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer til årsregnskapet

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er en bruttobudsjettert virksomhet som fører regnskap etter kontantprinsippet for statlige virksomheter.

Virksomheten består av 13 enheter, ti nemnder fordelt på 12 kontorsteder og Sentralenheten. Det avgis et samlet regnskap for virksomheten.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. All vesentlig informasjon framgår av årsregnskapet.

Regnskapet revideres av Riksrevisjonen.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker disponerte i 2020 en samlet tildeling på kapittel 0853 post 01 for driftsutgifter på kr 246 848 000 og kr 130 000 på kapittel 0854 post 21, totalt kr 246 978 000. I tillegg har virksomheten i 2020 fått belastningsfullmakter fra Justis- og beredskapsdepartementet på kapittel 0470 post 01 fri sakførsel. Det ble avgitt belastningsfullmakt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) på kr 570 000 til drift av IKT-systemer.

6.1.1. Drift - Kapittel 0853 og 0854

Det ble bevilget kr 246 978 000 til drift av virksomheten i 2020¹. Totalt er driftspostene belastet med 228 957 881, hvorav kr 228 281 175 gjelder fylkesnemndenes interne regnskap, kr 129 929 gjelder spesielle driftsutgifter, og kr 546 776 vedrører avgitt belastningsfullmakt til Bufdir. Registrerte merinntekter på kapittel 3853 er på kr 206 700 knyttet til deltakeravgift fra eksterne i forbindelse med konferanse om barnevern

arrangert av fylkesnemndene. En

sammenstilling av utgifter og inntekter gir et mindreforbruk på kr 18 248 851², som tilsvarer 7 % av overførbar bevilgning.

Bevilgningen til drift blir i all hovedsak benyttet til å dekke faste kostnader. Andelen som er brukt til å dekke lønnskostnader, leie av lokaler og annen fast drift i 2020 er på 84 %. De resterende 16 % av bevilgningen er benyttet til å dekke saks kostnader som ikke omfattes av Lov om fri rettshjelp (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Årsaken til mindreforbruket på post 01 i 2020 skyldes i hovedsak tre faktorer; nedgang i saks kostnader, forskyvning av IKT kostnader og lavere kostnader til reise, kurs og opphold som følge av Covid-19.

6.1.1.1 Sakskostnader

Nedgangen i sakskostnadene skyldes en nedgang i saksmengden i forhold til estimat. Dette skyldes i hovedsak usikkerhet knyttet til i saksinngangen for det enkelte år - Fylkesnemndene har hatt en nedgang i innkomne saker siden 2013. Bruken av midler til fri sakførsel i fylkesnemnda er også påvirket av faktorer som ikke kan instrueres, herunder antall saker som behandles, lengden på møtene i nemnda og antall advokater involvert i hver enkelt sak.

Barnevernloven § 7-5 bestemmer at fylkesnemnda i den enkelte sak skal bestå av nemndsleder, et fagkyndig medlem, og et alminnelig medlem. Det totale forbruket av sakskostnader er vanskelig å budsjettere nøyaktig, siden det påvirkes av antall forhandlingsmøter, samtalemøter, klagesaker og møtenes varighet. Kostnaden er vanskelig å planlegge, og er i tillegg en konsekvens av de vurderingene nemndsleder gjør i den enkelte fylkesnemndssak, jf. barnevernloven kapittel 7. For eksempel vurderer nemndsleder i den enkelte sak hva som er forsvarlig lengde av ett forhandlingsmøte - bruk av tolk, og om det

¹ Jf. bevilgningsrapporteringen, note A

² Jf. bevilgningsrapporteringen, note B

skal være utvidet nemnd, påvirker også møtenes lengde.

Nemndene kan ikke instrueres til å styre sakskostnadene, fordi det vil være i konflikt med saksbehandlingsreglene, den enkelte nemnds uavhengighet og kvalitetsmålene i barnevernloven.

6.1.1.2 IKT-kostnader

Kostnader til utvikling av ny internettside og nytt intranett ble forskjøvet og har medført en forskyvning av disse kostnadene.

6.1.1.3 Reise, kurs og opphold

Omfanget av reiser, kurs og opphold ble kraftig redusert som følge av koronapandemien.

6.1.3 Belastningsfullmakter

I 2020 fikk fylkesnemndene belastningsfullmakt fra Justis- og beredskapsdepartementet for å belaste kapittel 0470 post 01 for fri rettshjelp.

Kapittel 0470 post 01 ble i 2020 belastet med totalt kr 132 242 677. Av dette beløpet er 98,4 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De

resterende 1,6 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.

Forbruket på denne posten er redusert med 5 % sammenlignet med 2019. Årsaken til reduksjonen er at det er avholdt 28 % færre forhandlingsmøter i 2020 enn 2019.

6.1.4 Resultat

Årsregnskapet for 2020 gir et bilde av en virksomhet som har klart å ivareta samfunnsoppdraget og aktivitetsnivå uavhengig av koronapandemien. Virksomhetens resultater med et større mindreforbruk er preget av en stor nedgang i innkomne saker og de tilhørende sakskostnadene.

På post 01 er det et mindreforbruk på 7,4 % av bevilgningen, som hovedsakelig skyldes nedgang i sakskostnader, forskyvning av IKT kostnader og lavere kostnader til reise, kurs og opphold som følge av pandemien. Avviket mellom budsjett og regnskap vurderes som akseptabelt og tilpasset virksomhetens faktiske aktivitetsnivå for året.

Oslo, 12. mars 2021

Pernille Pettersen Smith
Direktør
Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til

statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

6.3 Bevilgningsrapportering 2020

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og mindreutgift
0853	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	01	Driftsutgifter	A,B	246 848 000	228 281 175	18 566 825
0470	Justis- og beredskapsdep: Fri rettshjelp	01	Driftsutgifter	B		132 242 677	
0854	Tiltak barne-/ungd.vernet; Spes. dr. utg.	21	Spesielle driftsutgifter	B	130 000	129 929	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter	B		39 395 018	
<i>Sum utgiftsført</i>					246 978 000	400 048 800	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3853	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	01	Driftsinntekter	B	0	206 700	206 700
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	171 700	
5700	Folketrygden-arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	18 673 971	
<i>Sum inntektsført</i>					0	19 052 371	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet**380 996 429****Kapitalkontoer**

60092901	Norges Bank KK /innbetalinger					6 109 741	
60092902	Norges Bank KK/utbetalinger					-387 667 525	
708058	Endring i mellomværende med statskassen					561 354	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31.12.2020	31.12.2019	Endring
708058	Mellomværende med statskassen	-6 469 643	-7 030 997	561 354

Note A: Forklaring av samlet tildeling utgifter 2020

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0853-01	11 664 000	235 184 000	246 848 000
0854-21		130 000	130 000
Sum	11 664 000	235 314 000	246 978 000

Spesifikasjon:

	Beløp	Merknad
Tildelingsbrev 2020	234 557 000	
Tillegg nr 2	11 664 000	Overføring fra 2019
Tillegg nr 3	757 000	Lønnskompensasjon
Sum	246 978 000	

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020*	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0853-01		18 566 825	-564 776	18 002 049	206 700			40 102	18 248 851	11 759 200	11 759 200
<p>*DFØ har i 2020 endret utbetalingsløsningen for overtid, reisetid og timelønn. Dette medfører at virksomheter som er lønnskunder av DFØ for regnskapsåret 2020 vil utbetale overtid for 13 måneder (november og desember 2019 og januar til november 2020). Berørte virksomheter har fått fullmakt til å overskride bevilgning i 2020 tilsvarende engangseffekten knyttet til omlegging av utbetalingsløsningen i DFØ.</p> <p>**Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.</p>											

Spesielle driftsutgifter, kap. 0854 post 21

I tildelingsbrev for 2020, har Barne- og familiedepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, tildeling på kap. 0854 post 21 med inntil kr 130.000 for gjennomføring av forsøk med samtaleprosess. Beløpet er inkludert i samlet tildeling, men er ikke overførbart.

Avgitte belastningsfullmakter

I brev av 14. desember 2020, har Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker gitt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, fullmakt til å belaste kap. 0853 post 01 med inntil kr 570.000. Midlene skal benyttes til drift og forvaltning av fylkesnemndenes IKT-system.

Merinntektsfullmakt

I brev av 24. februar 2020, har Barne- og likestillingsdepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 0853 post 01 med inntil kr 320.000 mot tilsvarende inntekter under kap. 3853 post 01.

Mottatte belastningsfullmakter

I brev av 4. mars 2020, har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å belaste kap. 0470 post 01 etter reglene i lov om fri rettshjelp.

I R-116, har Finansdepartementet gitt alle virksomheter som er innenfor nettoføringsordning, fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 post 01.

6.4 Artskontorrapportering 2020

	Note	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	206 700	478 300
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		206 700	478 300
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	157 964 954	160 343 827
Andre utbetalinger til drift	3	69 404 462	66 977 420
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		227 369 416	227 321 248
Netto rapporterte driftsutgifter		227 162 716	226 842 948
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	1 049 195	2 658 944
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 049 195	2 658 944
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 049 195	2 658 944
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	5	132 235 171	139 578 741
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		132 235 171	139 578 741
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		171 700	167 000
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		18 673 971	18 942 084
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633,		39 395 018	40 836 283
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		20 549 347	21 727 198
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		380 996 429	390 807 831
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Æiendeler og gjeld		2020	2019
Fordringer		5 878	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-6 475 521	-7 006 464
Annen gjeld		0	-24 533
Sum mellomværende med statskassen	6	-6 469 643	-7 030 997

Note 1: Innbetalinger fra drift

	2020	2019
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	206 700	478 300
Sum salgs- og leieinnbetalinger	206 700	478 300
Sum innbetalinger fra drift	206 700	478 300

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker avholder årlig en barnevernskonferanse. I 2020 ble denne avholdt digitalt på grunn av covid-19 pandemien. Dette førte til lavere innbetalinger enn i 2019.

Note 2: Utbetalinger til lønn

	2020	2019
Lønn	102 941 397	99 446 699
Arbeidsgiveravgift	18 673 971	18 942 084
Pensjonsutgifter*	12 040 198	11 572 425
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-4 921 151	-3 543 880
Andre ytelser**	29 230 539	33 926 499
Sum utbetalinger til lønn	157 964 954	160 343 827
Antall utførte årsverk:	120	117

*** Nærmere om pensjonskostnader**

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2020 er 12 prosent. Premiesatsen for 2019 var 12 prosent.

**** Andre ytelser**

Andre ytelser inkluderer blant annet utbetaling av honorar til eksterne (sakskostnader): honorar for fagkyndige og alminnelige nemndsmedlemmer, sakkyndige i samtaleprosess og talsperson for barn. Hovedårsaken til reduksjonen fra 2019 var en saksnedgang på 15 %. Mye av nedgangen i 2020 kan sannsynligvis tilskrives Covid-19.

Note 3: Andre utbetalinger til drift

	2020	2019
Husleie	31 099 740	29 075 019
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	326 257	220 651
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	10 386 006	9 299 058
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	28 581	35 667
Mindre utstyranskaffelser	1 885 367	582 424
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 614 582	1 480 094
Kjøp av konsulenttenester	10 162 692	11 222 516
Kjøp av andre fremmede tenester	3 071 142	1 344 340
Reiser og diett*	4 834 158	8 126 985
Øvrige driftsutgifter	4 995 936	5 590 667
Sum andre utbetalinger til drift	69 404 462	66 977 420

***Reise og diett:**

På grunn av covid-19-pandemien, har det vært en betydelig nedgang i reiser i 2020 sammenlignet med 2019. Reiseutgiftene i 2020 er unormalt lave.

Note 4: Utbetalinger til investeringer og kjøp av aksjer

	2020	2019
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 049 195	2 658 944
Sum utbetaling til investeringer	1 049 195	2 658 944

I 2019 var det store investeringer knyttet til inventar til nye lokaler for Fylkesnemnda i Oslo og Viken med kontorsted Oslo.

Note 5: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2020	2019
Fri rettshjelp	132 235 171	139 578 741
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	132 235 171	139 578 741

Fri rettshjelp

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er gitt fullmakt til å belaste kapittel 470, post 01 for Driftsutgifter etter reglene i lov om fri rettshjelp og salærforskriften. Nedgangen skyldes en nedgang i innkomne og behandlede saker i 2020 sammenlignet med 2019.

Om kobling mellom post 01 og artskonto 87XX

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er bevilget fullmakt til å belaste Justisdepartementets kap. 0470 post 01 for fri rettshjelp. Belastningsfullmakten er tildelt på 01 post for driftsutgifter, men for fylkesnemndene er dette en gjennomstrømningspost som ikke påvirker omfanget av virksomheten. Det vurderes ikke å gi et rettviseende bilde av virksomhetens faktiske drift og omfang å føre disse utgiftene som driftsutgifter i artskontorapporteringen. Midlene føres derfor på kontoserie 87xx som normalt kobles til post 70-89 for tilskuddsforvaltning. Etter avklaring med DFØ og Barne- og familiedepartementet er virksomheten gitt fullmakt til å selv vurdere den klassifiseringen av disse utgiftene som gir det mest rettviseende bildet for lesere av regnskapet.

Denne praksisen har vært benyttet over flere år, og presiseringen ovenfor endrer derfor ikke sammenligningstillene mot tidligere års rapportering.

Note 6: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2020	31.12.2020	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Andre fordringer	5 878	5 878	0
<i>Sum</i>	5 878	5 878	0
Langsiktig gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-11 727 996	0	-11 727 996
Skyldig skattetrekk	-6 475 521	-6 475 521	0
<i>Sum</i>	-18 203 517	-6 475 521	-11 727 996
Sum	-18 197 639	-6 469 643	-11 727 996

Vedlegg 1: Saksbehandlingstid

Forklaringer til hvordan saksbehandlingstid er regnet ut.

Saker med forhandlingsmøte (muntlig behandling)

Krav til saksbehandlingstiden i saker med forhandlingsmøte er gitt i barnevernloven § 7-14. Forhandlingsmøte skal holdes snarest, og hvis mulig innen fire uker etter at fylkesnemnda mottar saken. Saksbehandlingstiden måles derfor fra fylkesnemnda mottar saken til starten av forhandlingsmøte.

Det regnes kun saksbehandlingstid for saker hvor det er fattet vedtak, ikke saker som blir trukket før eller underveis i forhandlingsmøte.

Saker med skriftlig behandling

Det er ikke oppgitt tidskrav til behandling av saker med skriftlig (forenklet) behandling i barnevernloven. Saksbehandlingstiden som oppgis er derfor tiden fra fylkesnemnda mottar saken til vedtak er fattet.

Det regnes kun saksbehandlingstid for saker hvor det er fattet vedtak, ikke saker som blir trukket før eller underveis i behandlingen.

Fratrekk i saksbehandlingstiden

Det er praksis at saksbehandlingstiden stoppes i saker hvor utfallet eller videre behandling av saken er avhengig av forhold som ligger utenfor nemnda. En ønsker å gi et sammenlignbart bilde av *nemndenes* gjennomsnittlige saksbehandlingstid.

Stopp i saksbehandlingstid benyttes i følgende tilfeller:

- Sakkyndig utredning
- Nemnda må avvente avgjørelse fra tingretten som er relevant for saken
- Sykdom hos parter

Saksbehandlingstiden stoppes av disse årsakene i ca. 5 % av sakene.

I tillegg stoppes saksbehandlingstiden i saker etter barnevernloven dersom saker behandles med samtaleprosess. Dette ble praksis fra forsøksprosjektet med samtaleprosess startet i fem av 12 nemnder i 2016, for å kunne presentere en sammenlignbar oversikt over saksbehandlingstiden for alle nemndene og måle resultatet opp mot kravet i barnevernloven. En annen faktor var hensynet til at kravet om lavest mulig saksbehandlingstid ikke skulle påvirke omfanget saker med samtaleprosess, det vil si at samtaleprosess ikke skulle bli valgt fordi det ville påvirke saksbehandlingstiden negativt.

I 2020 ble det fattet vedtak i 342 saker hvor samtaleprosess var benyttet, 114 saker etter muntlig behandling og 228 saker etter skriftlig behandling. Det ble gjennomsnittlig trukket fra 89 dager i saksbehandlingstiden per sak med muntlig behandling, og 104 dager per sak med skriftlig behandling.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingen for saker etter barnevernloven med muntlig behandling var i 2020 62 dager etter ulike fratrekk. Uten fratrekk for samtaleprosess ville saksbehandlingstiden vært 83 dager. For saker med skriftlig behandling var gjennomsnittlig saksbehandlingstid før fratrekk 47 dager. Uten fratrekk for samtaleprosess var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 82 dager.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (med fratrekk):

<i>Hovedsaker barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven</i>	Forhandlingsmøte		Endring	Skriftlig		Endring
	2020	2019		2020	2019	
Agder	40	37	3	35	35	0
Innlandet	43	41	2	46	38	8
Møre og Romsdal	41	55	-14	46	41	5
Nordland	49	41	8	46	33	13
Oslo og Viken, Drammen	63	50	13	61	50	11
Oslo og Viken, Moss	69	46	23	43	43	0
Oslo og Viken, Oslo	72	68	4	51	50	1
Rogaland	54	44	10	44	36	8
Troms og Finnmark	58	49	9	45	47	-2
Trøndelag	45	55	-10	37	31	6
Vestfold og Telemark	60	42	18	44	40	4
Vestland	52	57	-5	34	30	4
Sum	57	51	6	44	39	5

<i>Hovedsaker barnevernloven</i>	Forhandlingsmøte		Endring	Skriftlig		Endring
	2020	2019		2020	2019	
Agder	49	39	10	38	40	-2
Innlandet	44	42	2	49	40	9
Møre og Romsdal	46	60	-14	47	45	2
Nordland	51	43	8	47	34	13
Oslo og Viken, Drammen	66	52	14	64	52	12
Oslo og Viken, Moss	73	48	25	46	45	1
Oslo og Viken, Oslo	76	71	5	56	54	2
Rogaland	63	48	15	47	38	9
Troms og Finnmark	62	51	11	45	48	-3
Trøndelag	55	58	-3	39	31	8
Vestfold og Telemark	64	43	21	45	43	2
Vestland	55	60	-5	34	32	2
Sum	62	54	8	47	41	6

<i>Hovedsaker helse- og omsorgstjenesteloven</i>	Forhandlingsmøte		Endring	Skriftlig		Endring
	2020	2019		2020	2019	
Agder	12	14	-2	9	12	-3
Innlandet	11	13	-2	24	21	3
Møre og Romsdal	20	22	-2	22	14	8
Nordland	18	18	0	22	21	1
Oslo og Viken, Drammen	51	27	24	24	11	13
Oslo og Viken, Moss	15	12	3	14	17	-3
Oslo og Viken, Oslo	8	13	-5	15	15	0
Rogaland	13	14	-1	13	18	-5
Troms og Finnmark	14	8	6		9	-9
Trøndelag	13	13	0	13	21	-8
Vestfold og Telemark	17	13	4	17	10	7
Vestland	22	16	6	17	14	3
Sum	15	16	-1	16	15	1

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven* . Saker behandlet med forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	1	6	10	9	9	3	1		1	40
Innlandet	2	7	26	26	7	2		1		71
Møre og Romsdal	3	7	5	4	3	2		3		27
Nordland		9	11	9	7	3	1	0	3	43
Oslo og Viken, Drammen		12	6	11	8	3	4	4	9	57
Oslo og Viken, Moss	2		7	12	11	11	1		8	52
Oslo og Viken, Oslo	3	14	17	24	21	21	33	14	26	173
Rogaland	1	6	11	9	23	9	7	2	2	70
Troms og Finnmark	3	4	8	12	6	2	1	6	5	47
Trøndelag	1	4	10	10	10	5	1	3		44
Vestfold og Telemark	1	9	10	10	12	3	5	5	4	59
Vestland	4	5	12	13	1	4		4	4	47
Fylkesnemndene totalt	21	83	133	149	118	68	54	42	62	730

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet med forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	
Agder	2,5 %	15,0 %	25,0 %	22,5 %	22,5 %	7,5 %	2,5 %		2,5 %	
Innlandet	2,8 %	9,9 %	36,6 %	36,6 %	9,9 %	2,8 %		1,4 %		
Møre og Romsdal	11,1 %	25,9 %	18,5 %	14,8 %	11,1 %	7,4 %		11,1 %		
Nordland		20,9 %	25,6 %	20,9 %	16,3 %	7,0 %	2,3 %		7,0 %	
Oslo og Viken, Drammen		21,1 %	10,5 %	19,3 %	14,0 %	5,3 %	7,0 %	7,0 %	15,8 %	
Oslo og Viken, Moss	3,8 %		13,5 %	23,1 %	21,2 %	21,2 %	1,9 %		15,4 %	
Oslo og Viken, Oslo	1,7 %	8,1 %	9,8 %	13,9 %	12,1 %	12,1 %	19,1 %	8,1 %	15,0 %	
Rogaland	1,4 %	8,6 %	15,7 %	12,9 %	32,9 %	12,9 %	10,0 %	2,9 %	2,9 %	
Troms og Finnmark	6,4 %	8,5 %	17,0 %	25,5 %	12,8 %	4,3 %	2,1 %	12,8 %	10,6 %	
Trøndelag	2,3 %	9,1 %	22,7 %	22,7 %	22,7 %	11,4 %	2,3 %	6,8 %		
Vestfold og Telemark	1,7 %	15,3 %	16,9 %	16,9 %	20,3 %	5,1 %	8,5 %	8,5 %	6,8 %	
Vestland	8,5 %	10,6 %	25,5 %	27,7 %	2,1 %	8,5 %		8,5 %	8,5 %	
Fylkesnemndene totalt	2,9 %	11,4 %	18,2 %	20,4 %	16,2 %	9,3 %	7,4 %	5,8 %	8,5 %	

*Jf barnevernloven § 7-14

Fra dato: 01.01.2020

Til dato: 31.12.2020

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven* . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder		16	8	7	2	1	2			36
Innlandet	1	7	6	14	8	4		1	1	42
Møre og Romsdal	2	7	6	3	1	1	1	1	2	24
Nordland	2	6	10	10	3	1			3	35
Oslo og Viken, Drammen		5	14	9	6	3	9	3	5	54
Oslo og Viken, Moss	4	12	15	10	8	8	2		1	60
Oslo og Viken, Oslo	8	19	28	22	11	11	9	3	10	121
Rogaland	4	19	15	14	8	4	3	2	2	71
Troms og Finnmark	2	11	17	5	4	5			3	47
Trøndelag	9	14	19	7	4	3		1	2	59
Vestfold og Telemark	3	14	13	13	5	6	1	1	1	57
Vestland	31	24	20	7	8	4	4	2	2	102
Fylkesnemndene totalt	66	154	171	121	68	51	31	14	32	708

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	
Agder		44,4 %	22,2 %	19,4 %	5,6 %	2,8 %	5,6 %			
Innlandet	2,4 %	16,7 %	14,3 %	33,3 %	19,0 %	9,5 %		2,4 %	2,4 %	
Møre og Romsdal	8,3 %	29,2 %	25,0 %	12,5 %	4,2 %	4,2 %	4,2 %	4,2 %	8,3 %	
Nordland	5,7 %	17,1 %	28,6 %	28,6 %	8,6 %	2,9 %			8,6 %	
Oslo og Viken, Drammen		9,3 %	25,9 %	16,7 %	11,1 %	5,6 %	16,7 %	5,6 %	9,3 %	
Oslo og Viken, Moss	6,7 %	20,0 %	25,0 %	16,7 %	13,3 %	13,3 %	3,3 %		1,7 %	
Oslo og Viken, Oslo	6,6 %	15,7 %	23,1 %	18,2 %	9,1 %	9,1 %	7,4 %	2,5 %	8,3 %	
Rogaland	5,6 %	26,8 %	21,1 %	19,7 %	11,3 %	5,6 %	4,2 %	2,8 %	2,8 %	
Troms og Finnmark	4,3 %	23,4 %	36,2 %	10,6 %	8,5 %	10,6 %			6,4 %	
Trøndelag	15,3 %	23,7 %	32,2 %	11,9 %	6,8 %	5,1 %		1,7 %	3,4 %	
Vestfold og Telemark	5,3 %	24,6 %	22,8 %	22,8 %	8,8 %	10,5 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	
Vestland	30,4 %	23,5 %	19,6 %	6,9 %	7,8 %	3,9 %	3,9 %	2,0 %	2,0 %	
Fylkesnemndene totalt	9,3 %	21,8 %	24,2 %	17,1 %	9,6 %	7,2 %	4,4 %	2,0 %	4,5 %	

*Jf barnevernloven §§ 7-14 og 7-19

Fra dato: 01.01.2020

Til dato: 31.12.2020

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven* . Saker behandlet med forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	1	6	10	9	9	3	1		1	40
Innlandet	2	7	26	26	7	2		1		71
Møre og Romsdal	3	7	5	4	3	2		3		27
Nordland		9	11	9	7	3	1	0	3	43
Oslo og Viken, Drammen		12	6	11	8	3	4	4	9	57
Oslo og Viken, Moss	2		7	12	11	11	1		8	52
Oslo og Viken, Oslo	3	14	17	24	21	21	33	14	26	173
Rogaland	1	6	11	9	23	9	7	2	2	70
Troms og Finnmark	3	4	8	12	6	2	1	6	5	47
Trøndelag	1	4	10	10	10	5	1	3		44
Vestfold og Telemark	1	9	10	10	12	3	5	5	4	59
Vestland	4	5	12	13	1	4		4	4	47
Fylkesnemndene totalt	21	83	133	149	118	68	54	42	62	730

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet med forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	
Agder	2,5 %	15,0 %	25,0 %	22,5 %	22,5 %	7,5 %	2,5 %		2,5 %	
Innlandet	2,8 %	9,9 %	36,6 %	36,6 %	9,9 %	2,8 %		1,4 %		
Møre og Romsdal	11,1 %	25,9 %	18,5 %	14,8 %	11,1 %	7,4 %		11,1 %		
Nordland		20,9 %	25,6 %	20,9 %	16,3 %	7,0 %	2,3 %		7,0 %	
Oslo og Viken, Drammen		21,1 %	10,5 %	19,3 %	14,0 %	5,3 %	7,0 %	7,0 %	15,8 %	
Oslo og Viken, Moss	3,8 %		13,5 %	23,1 %	21,2 %	21,2 %	1,9 %		15,4 %	
Oslo og Viken, Oslo	1,7 %	8,1 %	9,8 %	13,9 %	12,1 %	12,1 %	19,1 %	8,1 %	15,0 %	
Rogaland	1,4 %	8,6 %	15,7 %	12,9 %	32,9 %	12,9 %	10,0 %	2,9 %	2,9 %	
Troms og Finnmark	6,4 %	8,5 %	17,0 %	25,5 %	12,8 %	4,3 %	2,1 %	12,8 %	10,6 %	
Trøndelag	2,3 %	9,1 %	22,7 %	22,7 %	22,7 %	11,4 %	2,3 %	6,8 %		
Vestfold og Telemark	1,7 %	15,3 %	16,9 %	16,9 %	20,3 %	5,1 %	8,5 %	8,5 %	6,8 %	
Vestland	8,5 %	10,6 %	25,5 %	27,7 %	2,1 %	8,5 %		8,5 %	8,5 %	
Fylkesnemndene totalt	2,9 %	11,4 %	18,2 %	20,4 %	16,2 %	9,3 %	7,4 %	5,8 %	8,5 %	

*Jf barnevernloven § 7-14

Fra dato: 01.01.2020

Til dato: 31.12.2020

Saksbehandlingstid saker etter helse- og omsorgstj.*. Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	4									4
Innlandet		5	1							6
Møre og Romsdal		1								1
Nordland		1								1
Oslo og Viken, Drammen		3	1							4
Oslo og Viken, Moss	3	2								5
Oslo og Viken, Oslo	9	7		1						17
Rogaland	4	4								8
Troms og Finnmark										0
Trøndelag	2	2								4
Vestfold og Telemark	1	3								4
Vestland	2	2								4
Fylkesnemndene totalt	25	30	2	1						58

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven. Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	
Agder	100,0 %									
Innlandet		83,3 %	16,7 %							
Møre og Romsdal		100,0 %								
Nordland		100,0 %								
Oslo og Viken, Drammen		75,0 %	25,0 %							
Oslo og Viken, Moss	60,0 %	40,0 %								
Oslo og Viken, Oslo	52,9 %	41,2 %		5,9 %						
Rogaland	50,0 %	50,0 %								
Troms og Finnmark										
Trøndelag	50,0 %	50,0 %								
Vestfold og Telemark	25,0 %	75,0 %								
Vestland	50,0 %	50,0 %								
Fylkesnemndene totalt	43,1 %	51,7 %	3,4 %	1,7 %						

*Jf helse- og omsorgstjenesteloven § 9-11, 10-2 og 10-3

Fra dato: 01.01.2020

Til dato: 31.12.2020

Legalitetskontroll av akuttvedtak*. Antall saker behandlet totalt og andel saker behandlet innenfor 48 timer		
	Antall saker	Andel behandlet innenfor 48 timer
Agder	43	100 %
Innlandet	81	100 %
Møre og Romsdal	41	98 %
Nordland	64	95 %
Oslo og Viken, Drammen	80	99 %
Oslo og Viken, Moss	78	100 %
Oslo og Viken, Oslo	214	98 %
Rogaland	129	100 %
Troms og Finnmark	67	96 %
Trøndelag	95	99 %
Vestfold og Telemark	104	99 %
Vestland	130	97 %
Fylkesnemndene totalt	1126	98 %

*Jf barnevernloven § 7-22

Fra dato: 01.01.2020
Til dato: 31.12.2020

Klagebehandling av akuttvedtak*. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene				
	Mindre enn 1 uke	Mellom 1 og 2 uker	Over 2 uker	Saker i grunnlaget
Agder	11			11
Innlandet	25			25
Møre og Romsdal	7			7
Nordland	16	2		18
Oslo og Viken, Drammen	23	6		29
Oslo og Viken, Moss	19			19
Oslo og Viken, Oslo	43	4		47
Rogaland	35			35
Troms og Finnmark	18			18
Trøndelag	24			24
Vestfold og Telemark	29	3		32
Vestland	26			26
Fylkesnemndene totalt	276	15	0	291

Klagebehandling av akuttvedtak. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene			
	Mindre enn 1 uke	Mellom 1 og 2 uker	Over 2 uker
Agder	100,0 %		
Innlandet	100,0 %		
Møre og Romsdal	100,0 %		
Nordland	88,9 %	11,1 %	
Oslo og Viken, Drammen	79,3 %	20,7 %	
Oslo og Viken, Moss	100,0 %		
Oslo og Viken, Oslo	91,5 %	8,5 %	
Rogaland	100,0 %		
Troms og Finnmark	100,0 %		
Trøndelag	100,0 %		
Vestfold og Telemark	90,6 %	9,4 %	
Vestland	100,0 %		
Fylkesnemndene totalt	94,8 %	5,2 %	

*Jf barnevernloven § 7-23

Fra dato: 01.01.2020
Til dato: 31.12.2020

Vedlegg 2:

Omfanget av medhold for offentlig part i klagesaker over akuttvedtak, jf. barnevernloven § 7-23 og helse- og omsorgstjenesteloven § 10-5, 2020

Nemnd	Antall påstander	Medholdsprosent offentlig part
Agder	9	89 %
Innlandet	47	77 %
Møre og Romsdal	11	82 %
Nordland	38	82 %
Oslo og Viken, Drammen	68	74 %
Oslo og Viken, Moss	47	85 %
Oslo og Viken, Oslo	91	90 %
Rogaland	48	90 %
Troms og Finnmark	32	84 %
Trøndelag	31	94 %
Vestfold og Telemark	63	84 %
Vestland	36	69 %
Sum	521	83 %

Vedlegg 3:**Antall saker med pålegg om hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4**

A: Antall saker om pålegg om hjelpetiltak fordelt på den enkelte nemnd, 2020

Nemnd	Bvl § 4-4: Antall saker mottatt	Saker med vedtak	Saker avsluttet uten avgjørelse
Agder	5	3	
Innlandet	4		2
Møre og Romsdal	2		3
Nordland	2		2
Oslo og Viken, Drammen	7	5	1
Oslo og Viken, Moss	2	1	1
Oslo og Viken, Oslo	20	5	14
Rogaland	5	1	3
Troms og Finnmark	1	1	
Trøndelag	6	1	2
Vestfold og Telemark	3	1	1
Vestland	4		3
Sum	61	18	32

B: Antall saker om pålegg om hjelpetiltak fordelt på type tiltak, 2020

Type tiltak BVL § 4-4	Antall påstander med vedtak i 2020	Saker trukket pga enighet
Kompenserende tiltak (Besøkshjem mv)	1	1
Kontrolltiltak (tilsyn mv)	5	1
Omsorgsendrende tiltak (senter for foreldre og barn)	9	5
Omsorgsendrende tiltak (foreldreveiledning)	5	7
Strukturendrende hjelpetiltak (MST; PMTO mv.)	2	
Totalt	22	14

Vedlegg 4: Antall saker med samtaleprosess i forsøksnemndene

A: Antall saker med samtaleprosess i 2020

Nemnd	Antall samtalemøter	Avgjorte saker (med vedtak)	Saker i prosess per 31.12.2020
Agder	6	0	10
Innlandet	14	3	14
Møre og Romsdal	34	15	8
Nordland	3	1	7
Oslo og Viken, Drammen	49	13	29
Oslo og Viken, Moss	74	36	23
Oslo og Viken, Oslo	165	86	34
Rogaland	130	40	46
Troms og Finnmark	13	2	13
Trøndelag	102	48	35
Vestfold og Telemark	23	6	10
Vestland	223	94	92
Sum	836	344	321

B: Avsluttede saker i 2020

Nemnd	Antall saker trukket	Avgjort etter muntlig behandling	Avgjort etter skriftlig behandling	Totalt
Agder	1	0	0	1
Innlandet	2	2	1	5
Møre og Romsdal	13	4	10	27
Nordland	0	0	1	1
Oslo og Viken, Drammen	4	7	6	17
Oslo og Viken, Moss	2	17	18	37
Oslo og Viken, Oslo	10	37	49	96
Rogaland	12	9	31	52
Troms og Finnmark	0	0	2	2
Trøndelag	13	15	33	61
Vestfold og Telemark	3	2	4	9
Vestland	20	21	73	114
Totalt	80	114	228	422
Prosentvis fordeling	19 %	27 %	54 %	100 %

Vedlegg 5: Overprøving av hovedparagraf i og utfall 2020*

Instans	Prosesstype	Stadfestet	Omgjøring	Hevet	Tilbakevist til ny behandling	Avvist	Nektet fremmet	Totalt
Tingretten	Hovedsak	59	20	58		1		138
	Klage på akuttvedtak	24	1	57		1		83
Lagmannsretten	Hovedsak					1	2	3
	Klage på akuttvedtak	1		1				2
Høyesterett	Hovedsak							0
	Klage på akuttvedtak							0

* Registrerte utfall per 1.3.2021

Gjelder alle saker som er begjært overprøvd etter barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven.

Registrert overprøvningsresultat er av hovedparagraf i sakene og tilsvarer ikke antall overprøvede saker. Hvis kun tilleggskrav får utfall i dommen (for eksempel endring av samvær i en omsorgsovertakelse) vil det ikke telle i denne rapporten.

Vedlegg 6: Barns medvirkning i hovedsaker

Rapporten er basert på manuelle registreringer fra nemndsleder i hver enkelt sak i 2020.
Registreringene gjelder 1615 unike barn

Aldersgruppe	0-2 år			3-6 år				7-11 år					12-14 år			15-18 år				Total
Alder	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Er barnet hørt?																				
Ja					1	11	48	74	74	87	104	97	109	109	127	202	187	137		1367
Nei	58	39	46	53	56	45	29	2	3	5	3	5	8	6	6			1	1	366
Barn som er hørt (svar ja)																				
Over 7 år							9	71	73	86	103	96	103	96	65	4				706
Part i saken									1	1	1	1	4	13	62	198	187	137		605
Under 7 år, men i stand til å danne seg egne synspunkter					1	11	39	3					2							56
Barn som ikke er hørt (svar nei)																				
Barnet er under 7 år og ikke i stand til å danne seg egne synspunkter	57	39	46	53	56	45	23	1												320
Nei, barnet ønsket ikke å uttale seg							3		1	4	3	3	6	3	4				1	28
Nei, dette er ikke vurdert å være til barnets beste	1						3	1	2	1		2	2	3	2		1			18
Vedtaket inneholder ikke nærmere opplysninger om høring av barnet																				0
Annet																				0
Hvordan er barnet hørt?*																				
Talsperson						8	39	51	54	54	70	65	63	58	43	1				506
Prosessfullmektig for barnet												1	1	2	30	109	111	85		339
Forklaring direkte for nemnda							2	7	11	10	19	15	24	37	40	78	64	44		351
Annen måte					1	1	3	1	3	8	5	7	10	7	5	3	2	1		57
Sakkyndig						1	1	6	3	8	2	6	2	2	2	1				34

Fremgår barnets mening, vektingen av barnets mening og vurderingen av barnets beste av avgjørelsen?																			
Ja																			
				1	9	44	73	73	86	100	95	109	107	126	197	186	136		1342
Uklart/Delvis					2	4	1		1	3	2		2	1	4		1		21
Nei								1		1					1	1			4
Er avgjørelsen i samsvar med barnets ønske?																			
Ja																			
				1	3	8	27	30	41	51	38	58	49	66	142	132	93		739
Nei					3	12	20	22	18	22	29	19	26	23	32	36	37		299
Delvis						13	14	13	23	27	23	27	23	30	22	16	5		236
Uklart					5	15	13	9	5	4	7	5	11	8	6	3	2		93
Hvem orienterer barnet om avgjørelsen?																			
Vet ikke																			
					7	24	33	37	37	52	56	41	51	50	49	41	35		513
Prosessfullmektig								1				2	3	14	42	147	135	93	437
Barneverntjenesten					1	4	24	40	36	48	52	39	65	44	35	4	11	9	412
Fylkesnemnda									1	2					2				5

* På grunn av feilføringer i noen saker med samtaleprosess mangler noen registreringer.

Registreringer fra saksbehandlingssystemet (ikke manuelle).

2020 - hovedsaker	0-7 år	7-15 år	Over 15 år	Totalt
Antall barn med partsstatus	0	122	477	599
Antall barn med talsperson	70	517	0	587
Antall barn uten partsstatus eller talsperson	341	192	1	534
Totalt	411	831	478	1720

Vedlegg 7: Samværsutmåling mellom barn og foreldre

Førstegangsutmåling av samvær 2020

Omfang	Samvær for mor	Samvær for far	Samvær begge foreldre
0 samvær	14	12	5
1-3 ganger per år	11	41	3
4-6 ganger per år	107	97	26
7-10 ganger per år	78	44	14
En gang per måned	184	79	58
To ganger per måned	43	9	12
En gang i uken	11	4	0
Mer enn en gang i uken	11	5	3
Ikke fastsatt	19	17	11
Antall unike barn	641		
Antall unike saker	536		

Endring av samvær 2020

Omfang	Samvær for mor	Samvær for far	Samvær begge foreldre
0 samvær	13	8	5
1-3 ganger per år	55	45	4
4-6 ganger per år	108	75	33
7-10 ganger per år	53	18	9
En gang per måned	23	14	4
To ganger per måned	3	2	0
En gang i uken	2	0	0
Mer enn en gang i uken	0	0	0
Ikke fastsatt	3	2	0
Antall unike barn	343		
Antall unike saker	280		

Vedlegg 8:**Atferdsplasseringer, oversikt over hvilket alternativ etter barnevernloven § 4-24 som barn plasseres etter**

§ 4-24, 1. ledd Korttidsplassering	Antall påstander behandlet	Antall barn	Antall plasseringer paragraf
kriminalitet	3	3	2
rusmisbruk	0	0	0
annen måte	5	5	5
2. pkt. forlengelse	4	3	4

§ 4-24, 2. ledd Langtidsplassering	Antall påstander behandlet	Antall barn	Antall plasseringer paragraf
kriminalitet	8	8	4
rusmisbruk	85	81	76
annen måte	99	96	91
2. pkt. forlengelse	26	26	23

fylkesnemndene.no